

सा विद्या या विमुक्तये
बेचलर डिजिटल ऐज्युकेशन ऐन्ड स्पोर्ट्स (B.P.E.S)

अभ्यासक्रम

2023-24

(Syllabus)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ

GUJARAT VIDYAPITH

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા-સાદરા

(Faculty of Physical Education and Sports Science)

તા. જિ. ગાંધીનગર.-382 320

વર્ષ-2023-24

शारीरिक शिक्षण अने रमत विज्ञान विद्याशाखा
बेयलर ऑफ़ डिजिटल ऐज्युकेशन अन्ड स्पोर्ट्स (B.P.E.S) अल्यासकम

બેચલર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન અને રમત (B.P.E.S.) માટે પ્રોગ્રામ આઉટકમ્સ (POs)

- PO1 શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ દ્વારા સ્વાસ્થ્યને સાચી રીતે સમજે, પોતાની સુરક્ષા કરી શકે પોતાનું સ્વાસ્થ્ય જાળવે અને સમાજનું પણ સ્વાસ્થ્ય જાળવવાનું કૌશલ્ય વિકસાવી શકે.
- PO2 શારીરિક પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા નેતૃત્વની ખીલવણી થાય છે. જે દરેક જગ્યાએ જરૂરી છે તે વ્યાવસાયિક ક્ષેત્રોમાં પણ આગળ વધી શકે. આફિશીયેટીંગની પ્રવૃત્તિ દ્વારા – તટસ્થવૃત્તિ નિર્માણ થઈ શકે. તટસ્થ નિર્ણાયક ભૂમિકા દ્વારા પોતાનું જીવનનું કૌશલ્ય ખીલવી શકે.
- PO3 શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા સંશોધન, પ્રયોગો કરી સ્વાસ્થ્યને લગતી સમસ્યાઓ ઓળખવામાં સમસ્યાઓનું નિરાકરણ કરવા માટે પ્રતિબદ્ધ રહેશે. સ્વસ્થ સમાજનું નિર્માણ કરી શકે.
- PO4 શારીરિક શિક્ષણની ઉંમર જૂથ પ્રમાણે પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરે, નાના બાળકો, યુવાનો, યુવતીઓ, કર્મચારીઓ, ઉદ્યોગ સાહસવીરોમાં આ પ્રવૃત્તિઓ કરાવી સ્વસ્થ સમાજનું નિર્માણ કરી શકવાનું કૌશલ્ય કેળવે.
- PO5 શારીરિક શિક્ષણના અભ્યાસ દ્વારા માનવશરીરની સંરચના, ક્રિયા વિશે જાણકારી મેળવવાનું કૌશલ્ય વિકસાવી શકે. શરીરરચનાનું જ્ઞાન મેળવી, સ્નાયુ, સાંધા હલનચલન શરીરની સપાટી, ધરી તેના મૂળભૂત આધાર વિશેનું કૌશલ્ય કેળવી શકે.
- PO6 શારીરિક શિક્ષણના અભ્યાસક્રમ દ્વારા ઈજાઓ તેનો અટકાવ, ઉપચાર પદ્ધતિઓ વિશેનું કૌશલ્ય કેળવી શકે.
- PO7 ક્વાયત સંઘવ્યાયામની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા સાંસ્કૃતિક વારસાને ઓળખે, જુદા જુદા હુકમો દ્વારા આદેશ આપી તેને અનુસરવાનું કૌશલ્ય કેળવી શકે.
- PO8 ઓલિમ્પિકનો ખ્યાલ મેળવી. આગળ વધવા-સારા દેખાવ માટે શું કરી શકાય તેની જાણકારી મેળવી શકે અને સારો ખેલાડી બનવા પ્રયત્ન કરી શકે.
- PO9 માનવ વ્યવહારની સમજ કેળવી શકે. રમતમાં પ્રેરણા, શીખવાના નિયમો, વૃદ્ધિ, વિકાસ તફાવત વિશેની જાણકારી મેળવી કઈ રીતે ખેલાડી બનાવવો તેનું જ્ઞાન મેળવી શકે.

- PO10 શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા જીવનમાં અનુકૂળન સાધી શકે અને બીજાઓને પણ
PO11 સહયોગ આપવાનું કૌશલ્ય કેળવી શકે.
- શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા લીડર બનવાની ક્ષમતા, અસરકારક રીતે આગેવાની
PO12 કરી, સમાજમાં નૈતિકતા ઉભી કરી આદર્શ નાગરિકનું નિર્માણ કરાવી શકે.
- શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ દ્વારા સામાજીકરણની ભાવના ભાઈચારાની ભાવના,
PO13 મિત્રાચારીની ભાવના, ચારિત્ર્યનિર્માણ, સ્વાવલંબનની ભાવના, વસુધૈવ કુટુંબકમની
PO14 ભાવના, વિશ્વશાંતિની ભાવના વ્યાવસાયિક સુસજ્જતાનો વિકાસ અને મુલ્યલક્ષી
PO15 શિક્ષણનું કૌશલ્ય વિકસે.
- ગાંધીવિચાર વર્તમાનમાં કેટલો પ્રસ્તુત છે તેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરી શકે.
- કોમ્પ્યુટરના શિક્ષણ દ્વારા - તે અધ્યયન કરે. આજની તાતી જરૂરિયાતને સમજે અને
બીજાને ઉપયોગી બની શકે.
- શારીરિક શિક્ષણમાં વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતોનાં ઉપયોગનું મહત્વ જાણે - જેનાથી ઓછો
સમય, ઓછી શક્તિ અને વધારે લાભ મેળવી શકાય. તે કૌશલ્ય કેળવાય.

બેચલર ઓફ ડિજિટલ એજ્યુકેશન અને રમત (B.P.E.S.) માટે પ્રોગ્રામ સ્પેસીફિક આઉટકમ્સ (PSOs)

1. શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ આધારિત અધ્યયન અને અધ્યાપનની ભૂમિકા, પાઠ, મોડેલ્સ ગેઝેટ નિદર્શન દ્વારા શીખે અને સમજાવી શકે.
2. સર્જક શિક્ષક તરીકે - અધ્યયન અધ્યાપન સામગ્રી નિર્માણનું કૌશલ્ય કેળવે અને મેદાનમાં ચારિત્ર્ય નિર્માણના પાઠ શીખેલ હોવાથી તે સ્વસ્થ, ચારિત્ર્યવાન નાગરિક તરીકે સમાજમાં રોલ અદા કરી શકે.
3. અસરકારક શિક્ષણ માટે, પ્રાયોગિક અને નિદર્શન પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા બાળકો - પ્રેક્ષકોને પ્રેરણા આપી શકે. અર્થાત્ શિસ્તબદ્ધ રીતે જીવી સંયમ શિસ્તનો આગ્રહી શિક્ષક બની શકે.
4. શિક્ષણને આનંદદાયી બનાવવા માટેની પ્રવૃત્તિઓ કરી સાચા અર્થમાં શિક્ષણને અસરકારક બનાવી શકે.
5. શિક્ષક પ્રત્યે, સમાજ પ્રત્યે અને પોતાના વ્યવસાય પ્રત્યે, શારીરિક શિક્ષણના મૂલ્યો પ્રત્યે, તેમજ સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ પ્રત્યે પ્રતિબદ્ધ બની જીવનના પાઠો સાફલ્યપૂર્ણ પાર કરી શકે.
6. ડિજિટલ ફિટનેશ, આસિસ્ટન્ટ, પ્રાયમરી ફિટનેશ ટ્રેનર બની વ્યાવસાયિક તકોનું નિર્માણ કરી શકે.
7. ઓલિમ્પિકને ધ્યાને લઈ વિવિધ રમતોનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી વ્યક્તિની શારીરિક યોગ્યતા સમજી અને સારા રમત દેખાવનું વિશ્લેષણ કરવા માટેનું કૌશલ્ય કેળવી શકે.
8. વિવિધ પ્રવૃત્તિ થયેલ હોવાથી સમાજને ઉપયોગી પ્રવૃત્તિ કરાવી - તેનું વ્યવસ્થાપન, સંચાલન સુચારુરૂપ કરી શકે અને કરાવી શકે.
9. સેલ્ફ ડીફેન્સ, વિવિધ રમતો, કવાયત, સંઘવ્યાયામની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા જુદા જુદા આદેશ આપી. તેને અનુસરવાનું કૌશલ્ય પ્રાપ્ત કરી શકે.
10. વિવિધ પ્રવૃત્તિમાંથી તે સારો રાહબર બની શકે.

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત સ્નાતક (બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -1

વર્ષ – 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધ્ધાંતિક/ પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરીક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPES101	- History of Physical Education and Modern Trends - શારીરિક શિક્ષણનો ઇતિહાસ અને આધુનિક પ્રવાહો	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES102-P	- Specialization Game - વિશિષ્ટ રમત	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	BPES103-P	- Athletics 1 - ખેલક્રુદ 1	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		BPES104-P	- Indigenous Activities - સંઘવ્યાયામ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખા ક્ષિય વિષયો	BPESMD105	-Computer Application -કમ્પ્યુટર	સૈધ્ધાંતિક પ્રાયોગિક	45	3	30	45	75
4	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	AEC027	- English - અંગ્રેજી	સૈધ્ધાંતિક	30	2	20	30	50
5	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો	VAC012	- Environmental Science - પર્યાવરણ વિજ્ઞાન	સૈધ્ધાંતિક	30	2	20	30	50
		VAC018	-Athletic Ability - ખેલક્રુદ આંક	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	SECO14	-Sports ground and Sports Equipment Repairing -સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ એન્ડ સ્પોર્ટ્સ ઇક્વીપમેન્ટ્સ રીપેરીંગ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
7		AC001	-Community Living			1		100	100
		-			435	20	200	300	500

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -1	BPE5101	Major (Core) મુખ્ય વિષય શારીરિક શિક્ષણનો ઇતિહાસ અને આધુનિક પ્રવાહો	ફરજિયાત
PO's Aligned PO8, PO11 and PO12		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
• ભારતમાં વૈદિકકાળમાં ચાલતી શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • ભારત અને વિવિધ દેશોમાં શારીરિક શિક્ષણનો ઉદભવ અને વિકાસની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • ભારતમાં રામાયણ અને મહાભારત કાળમાં ચાલતી શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • બ્રિટિશકાળ અને પ્રાચીન ગ્રીસમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • ઓલિમ્પિક, એશિયન અને કોમનવેલ્થ રમતોત્સવના ઉદભવ અને વિકાસ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • ભારતમાં ચાલતી શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતની સંસ્થાઓનો પરિચય પ્રાપ્ત કરે. • ભારતમાં ચાલતા શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતના અભ્યાસક્રમો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમતગમત ક્ષેત્રે અપાતા વિવિધ પારિતોષિકો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			

એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ		કલાક
એકમ		કલાક
એકમ 1	• વૈદિકકાળમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ	12
	• ભારતમાં રામાયણ અને મહાભારતકાળમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ	
	• બ્રિટિશકાળમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ	
	પ્રાચીન ગ્રીસમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ	
એકમ 2	• પ્રાચીન ઓલિમ્પિક રમતોત્સવનો ઉદભવ અને વિકાસ	12
	• આધુનિક ઓલિમ્પિક રમતોત્સવનો ઉદભવ અને વિકાસ	
	• કોમનવેલ્થ રમતોત્સવનો ઉદભવ અને વિકાસ	
	એશિયન રમતોત્સવનો ઉદભવ અને વિકાસ	
એકમ 3	• ભારતમાં ચાલતી શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતની વિવિધ સંસ્થાઓનો પરિચય, ઉદભવ અને વિકાસ	12
	1. એલ.એન.યુ.પી.ઈ. (ગ્વાલિયર) 5. એસ.એ.જી.	
	2. વાય.એમ.સી.એ.(મદ્રાસ) 6. એસ.એ.આઈ.	
	3. એચ.વી.પી.એમ.(અમરાવતી 7 એન.એસ.એન.આઈ.એસ. (પતિયાલા)	
	4. આઈ.ઓ.એ. 8. આઈ.ઓ.સી	
એકમ 4	• એન.સી.ટી.ઈ. અને યુ.જી.સી.નાં પ્રમાણે ભારતમાં ચાલતા શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતના વિવિધ અભ્યાસક્રમો	12
	1. બી.પી.ઈ.એસ. (આઠ સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ)	
	2. બી.પી.એડ્. (ચાર સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ)	
	3. એમ.પી.એડ્. (ચાર સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ)	
	4. એમ.પી.ઈ.એસ. (ચાર સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ)	
	પીએચ.ડી. (છ સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ)	

એકમ 5		12
	ભારત અને ગુજરાતમાં રમતગમત ક્ષેત્રે અપાતા વિવિધ પારિતોષિકો	
	1. એકલવ્ય પારિતોષિક 4. રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન પારિતોષિક	
	2. સરદાર પટેલ પારિતોષિક 5. અર્જુન પારિતોષિક	
	3. જયદિપસિંહ બારિયા પારિતોષિક 6. દ્રોણાચાર્ય પારિતોષિક	
7. મૌલાના અબ્દુલકલામ આઝાદ ટ્રોફી		
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
ફેન્ડ્સ બી. ડોન અને એડોર્ડ ટી. હોલી, ચુરક પુરીબોઝ, ધ હેલ્થ હેન્ડબુક, અમેરીકા: લાઈબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ કેટલોગ પબ્લી., ગ્રીનબોર્ગ એસ. જરોલ્ડ એન્ડ ડેવિડ પોર્ગમેન, ફિઝિકલ ફિટનેશ એ વેલનેશ એપ્રોચ, ન્યુ જર્સી: પ્રેન્ટિસ હોલ, 1986. પટેલ આત્મારામ, સોલંકી દેવેન્દ્રસિંહ, રમત મનોવિજ્ઞાન, ભારત ઈન્સ્ટીટ્યુટ, અમદાવાદ, 1997. હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, શારીરિક શિક્ષણના સિદ્ધાંતો અને પ્રવાહો, અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક એક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણ પબ્લીશર્સ, 2004. બુશર, ચાર્લ્સ એ., ફાઉન્ડેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સેન્ટ લુઈસ: મોસ્બી કોલેજ,		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 1	B PES102-P -	Major (Core) મુખ્ય વિષય વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈ પણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2 and PO4, PO12	ક્રેડીટ - 1	, કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
પ્રાયોગિક			કલાક
1	બાસ્કેટબોલ	- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ : લેઅપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	30 કલાક
2	વોલીબોલ	- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ,	

		ટેનિસ સર્વિસ અને ફ્લોટિંગ સર્વિસ પાસીંગ - અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ - ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફ્લાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
3	હેન્ડબોલ	- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પ શૂટ લોંગ, જમ્પ શૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પ ફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોટ, શર્ટ વીથ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
4	કબડ્ડી	- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
5	ખો-ખો	- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો - સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો - પગે સ્પર્શ કરવો, ફૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, ૪૫° ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક		આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય		બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)	

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 1	B PES103-P -	Minor ગૌણ વિષય Athletics 1 ખેલક્રુદ 1	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1 and PO4, PO8	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
ખેલક્રુદ માટે		સંઘ વ્યાયામ માટે	
1. નિદર્શન પદ્ધતિ		1. હુકમ પદ્ધતિ	
2. દાર્શનિક પદ્ધતિ		2. દર્પણ પદ્ધતિ	
3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ		3. નિદર્શન પદ્ધતિ	
4. વર્ણન પદ્ધતિ		4. દાર્શનિક પદ્ધતિ	
5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ		5. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ	
6. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ		6. વર્ણન પદ્ધતિ	
7. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ		7. વર્ણન રૂકાવટ અને રૂકાવટ વર્ણન	
8. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો		8. મિલ્લત પદ્ધતિ	
		9. ઐચ્છીક પદ્ધતિ	
		10. તાલ સે પદ્ધતિ	
		11. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ	
		12. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો	
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
ખેલક્રુદ 1			
2 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
એથલેટીક્સ- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, નિયમો, કૌશલ્યો અને પંચ પ્રાયોગિક અને મૌખિક)			60
દોડ - ટૂંકા, મધ્યમ અને લાંબા અંતરની દોડનો ખ્યાલ			

ચોપગું પ્રસ્થાન - ટ્રેફ પ્રસ્થાન, મધ્યમ પ્રસ્થાન, લંબ પ્રસ્થાન
ત્રણે પ્રસ્થાન - જગહપે, સજ્જ, જાઓ નો સંપૂર્ણ ખ્યાલ
ખડા પ્રસ્થાનનો ખ્યાલ:
દોડ કદમોનો ખ્યાલ - શરૂઆતના કદમો, અંતરાલ કદમો, સૌથી ઝડપી
કદમો
વિજયરેખા પસારનો ખ્યાલ - દોડીને વિજય રેખા પસાર, ઘડને આગળ
ઝૂકાવી વિજય રેખા પસાર, ટર્ન ફિનિશ.
ટપ્પા દોડ (રીલે દોડ)નો ખ્યાલ - બેટન બદલ પ્રદેશ, બેટન બદલ
પદ્ધતિ, પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ, પરોક્ષ પદ્ધતિ, હથેળી જમીન તરફ,
હથેળી આકાશ તરફ
વિઘ્ન દોડ - પ્રસ્થાન, પહેલા વિઘ્ન સુધીની આગમ દોડ, પ્રથમ વિઘ્ન
પસાર, બે વિઘ્નો વચ્ચેના કદમો, છેલ્લા કદમો અને
ફિનિશ.
સ્ટીપલ ચેઈઝ - મેદાનની રચના અને અંકન
સાધન સુવિધાઓ સ્ટીપલ ચેઈઝની શૈલી (ખડુ પ્રસ્થાન, દોડ કદમો,
વિઘ્ન પસાર, ફિનીસિંગ)
લાંબીકૂદ - શૈલી, પેશકદમી, ચોકસાઈ નિશાન, ઠેક, ઉડ્યન ખૂણો (ખ)
ઠેકપગની સ્થિતિ (ગ) શરીરની સ્થિતિ, ઉડ્યન (ક) ઉડ્યન
ખૂણો (ખ) શરીરની ક્રિયાઓ, હવાતર પદ્ધતિ, હવાચાલ
પદ્ધતિ, લટક પદ્ધતિ, ઉતરાણ.
ઉંચીકૂદ - શૈલી, પલાણ પદ્ધતિ, ફોસ્બરી ફ્લોપ પદ્ધતિ, પેશકદમી, ઠેક,
વાંસ પસાર, ઉતરાણ.
વાંસકૂદ - શૈલી, મૂળભૂત શૈલીઓ (વાંસ પકડ અને વહન, આગમ દોડ,
વાંસની રોપણી - સરક, પગ ઠેક, ઝોલો, ઉચક, શરીરની
ફિરકી, ધકેલ અને વાંસ ઓળંગ અને ઉતરાણ)
લંગડીફાળ કૂદ- શૈલી, પેશ કદમી, ઠેક, લંગડી, ફાળ, ફૂદ, હવાતર
પદ્ધતિ, હવાચાલ પદ્ધતિ, લટક પદ્ધતિ, ઉતરાણ.
બરછીફેંક- શૈલી, પકડ, ફીનીશ પકડ, અમેરિકન પકડ, હંગેરીયન પકડ
બરછી વહન-લંગડીફાળ પદ્ધતિ, પગ બદલ
ચક ફેંક - શૈલી, પકડ, ચકની સ્થિતિ, ઊભણી, ફિરકી અને ફેંક

દરમિયાનની ક્રિયા. ગોળાફેંક-પેરી-ઓબ્રાયન - શૈલી,પકડ, ગોળાની સ્થિતિ, ઊભણી, ફેંક દરમિયાનની ક્રિયા, ટી સ્કેલ, કાઉચ, લેગ ક્રિક, સરક, ફેંક, પગ બદલ. ડિસ્કોપટ પદ્ધતિ - શૈલી,પકડ, ઊભણી, બોડી ટર્ન, ફિરકી, ફેંક, પગ બદલ. હથોડા ફેંકની મૂળભૂત શૈલીઓ (પકડ, ઊભણી, પ્રાથમિક ઝોલા, ઝોલા સાથેની ગતિ, ફિરકી, ફેંક અને પગ બદલ) ખેલફૂંદના તમામ નિયમો અને પંચકાર્ય		
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ સંઘવ્યાયામ (BPES104-P) 2 ક્રેડીટ		
		કલાક
કેલેસ્થેનિક્સ: સિનાક્સ, આગેબાજુ હસ્ત, આગે ઉપે બાજુ હસ્ત, આગે પોવ સ્કંધ હસ્ત, કમર મરોડ, કમર ઝૂક, અંગૂઠા પકડ, આગે પોવ પવિત્રા, નીમ બેઠક, કુદનતાલી, બેઠકના 1 થી 5 દાવ. ડંબેલ્સ: ઉપે નીચે ઠોક, કમર ઝૂક ઠોક, પીછે આગે ઠોક, દાચે બાચો ઠોક, આગે અળંગા ઠોક, બાજુ અળંગા ઠોક, પેટ ઘૂંટણ ઠોક, ચો ફેર ઠોક. વોન્ડ: બાજુ પાવ સ્કન્ધ હસ્ત, આગે પોવ સ્કન્ધ હસ્ત, આગે બાજુ પોવ , બાજુ પોવ આંટી લગાવ, પીછે પોવ પેડી તાણ, પીછે આગે પોવ . ધ્વજ કવાયત: ઉંચે આગે હાથ, ઉંચે બાજુ હાથ, બાજુ પવિત્રા ઉપે હાથ, ફૂંદન ઉપે નીચે હાથ, આગે પવિત્રા કમર મરોડ, આગ પવિત્રા, બાચે દાહિને પવિત્રા. લેઝિમ : ઘાટી લેઝીમ (લેઝીમ હોશિંચાર, લેઝીમ આરામ સે, દો આવાજ,		60

	ચાર આવાજ, આઠ આવાજ, તાલ સે કદમ, પવિત્રા એક, પવિત્રા દો, પાવ ચક્ર, આઘા ચક્ર, ફીરકી પટલ, દુલ, બેઠક – અવાજ, આગે પાવ, કદમ તાલ, ફૂદન પવિત્રા અને પૂર્ણ બેઠક) હિન્દુસ્તાની લેઝીમ - (લેઝીમ લપેટ, લેઝીમ આરામસે અને લેઝીમ હોશિયાર, ચાર અવાજ, 2. એક જગહ, 3. કમર મરોડ, 4. પવિત્રા, 5. દોરૂખ 6. આંટી લગાવ, 7. આગે ફલાંગ, 8. પીછે ફલાંગ 9. ચોરૂખ બેઠકની વિવરણ અને સમજૂતી) લાઠી - લાઠી લપેટ, લાઠી આરામ, લાઠી હોશિયાર અને પવિત્રા – હોશિયાર, સાદી, ઉલટી, દોરૂખ, મિલ્લત, આગે ફલાંગ, પીછે ફલાંગ, દોહેરી વેલ – એક, દોહેરી વેલ – દો, દોહેરી વેલ જંગ, દોહેરી વેલ બેઠક, સલામી – એક અને સલામી દો. મગદળ- ઝોલે હાથ, સીના, એકેરી શિરે સીધે, દોહેરી શિરે સીધે, બાહુ એક, બાહુ દો, એકેરી વજેદાર સીધે, દોહેરી વજેદાર સીધે વાંસ કવાયત- વાંસ ઉઠાન, વાંસ જમીન પે, બાજુ વાંસ, ઉપે વાંસ, બાજુ આગે વાંસ, ઝોલે વાંસ, બાજુ પવિત્રા વાંસ, બગલ વાંસ, બેઠક વાંસ, બાજુ ઝૂક વાંસ.	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 1	BPESMD105-	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષય કમ્પ્યુટર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO14 and PO15		ક્રેડીટ - 3	કલાક - 45
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
કમ્પ્યુટર સિસ્ટમ અને ઓપરેશન થી વિદ્યાર્થીઓ પરિચિત થશે. વિવિધ સોફ્ટવેર અને ઓફીસ ઓટોમેશનને સમજી તેનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરવા માટે આવશ્યક કુશળતા કેળવશે. વિદ્યાર્થીઓ કમ્પ્યુટરની મૂળભૂત વિભાવનાઓ સાથે ગાંધી વિચારની આધારિત ટેકનોલોજીનો સમૂચિત ઉપયોગ કરતા થશે અને સંપોષિત વિકાસના વિકલ્પ રૂપે તે પ્રત્યે સ્વતંત્ર તાર્કિક વિચારો ટેકનોલોજીના માધ્યમથી અમલ અને વિશ્લેષણ કરી શકવાની ક્ષમતા કેળવી શકશે. ટેકનોલોજીના આધુનિક આયામોને વ્યક્તિ, સરકાર કે ધંધાકીય ઉપયોગ અને ભૂમિકાને વિસ્તૃત ફલક સાથે સમજતા થશે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ સીમ્પોઝયમ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			

એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ		કલાક
એકમ		કલાક
એકમ 1	કમ્પ્યુટરનો ખ્યાલ ડેટા (Data), ઇન્ફોર્મેશન (Information), પ્રોસેસિંગ (Processing), Bit, Byte, Nibble નો ખ્યાલ કમ્પ્યુટર-વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ, મર્યાદાઓ, વર્ગીકરણ, ઉપયોગીતા કમ્પ્યુટર સંચાલન, CPU, ALU and Memory કમ્પ્યુટર સીસ્ટમ: Hardware, Software, Firmware, Livewire Hardware: ઈનપુટ, આઉટ અને સ્ટોરેજ સાધનો & Software: એપ્લીકેશન સોફ્ટવેર અને સિસ્ટમ સોફ્ટવેર કમ્પ્યુટર સલામતી	15
એકમ 2	ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ વિવિધ ઓપરેટીંગ સિસ્ટમ અને પદ્ધતિ, કાર્ય પદ્ધતિ, વર્ગીકરણ યુઝર ઇન્ટરફેસનો ખ્યાલ અને બુટીંગ પ્રોસેસ Windows ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ Linux ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ Mobile ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ (Android and iOS)	15
એકમ 3	વર્ડ પ્રોસેસિંગનો ખ્યાલ ઓફીસઓટોમેશન ટૂલ્સનો પરિચય વર્ડ પ્રોસેસર – શબ્દ પ્રક્રિયક સોફ્ટવેર વર્ડ પ્રોસેસિંગ એટલે શું? વર્ડ વાપરવાના ફાયદાઓ ઓપનીંગ સ્કીનના ભાગો મેનૂબાર, ટૂલબાર, રૂલર, સ્કોલ બાર, સ્ટેટસ બાર, મેનૂ વર્ડ પ્રોસેસરના મેનૂ દસ્તાવેજ માં સુધારા વધારા કરવા ફાઇન્ડ અને રીપ્લેસ, કટ, કોપી અને પેસ્ટ, હેડર અને ફૂટર, ઓટો ટેક્સ્ટ, સ્પેલિંગ અને ગ્રામર દસ્તાવેજને ફોર્મેટ કરવાના વિવિધ વિકલ્પો ફોન્ટ, ફોન્ટ સાઈઝ, ટાઈપફેસ, ફોન્ટ ઈફેક્ટ્સ (ફોન્ટ કલર, ઈફેક્ટ્સ, આઉટલાઈન, શેડો), બુલેટ્સ અને નંબરીંગ, બોર્ડર અને શેડ્સ, વિવિધ એલાઈનમેન્ટ, સ્પેસીંગ ટેબલ તૈયાર કરવા અને તેની વિવિધ સવલતો મેઇલ મર્જ પ્રક્રિયાના પગલાં	15
પ્રાયોગિક કાર્ય : યુનિટ 3 આધારિત		
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (30 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય (45 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (45 ગુણ)	

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 1	AEC027	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો English અંગ્રેજી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO12		ક્રેડીટ 2 : કલાક 30	
Learning Outcome (LO's)			
The paper aims to develop reading and comprehension of simple prose pieces among the students. It also aims to enable students to identify grammatical categories as used in a text and make them to use it on their own in small writing passages. Unit 1 and Unit 2 will use bilingual passages (in Gujarati and English) selected from T.L. Wells' Pathmala IV. The focus will be on familiarizing students with English equivalents of Gujarati words and phrases. Both Gujarati and its translated passages are to be studied simultaneously			
Teaching Pedagogy, Teaching Methods and Tools			
1. Observation (observation) method 2. Discussion method 3. Workshop method 4. Seminar Methodology 5. Lecture Method 6. Travel – Tourism Method 7. Swadhyaya Method 8. Project method 9. Mixed method 10. Direct teaching using black board and chalk 11. Use of Information Communication Technology 12. Use of Multimedia			
Unit Wise Detailed Syllabus			
Units			No. of Teaching Hours
Unit 1	Reading and Comprehension - I 1. A Lazy Boy - I (Gujarati passage: Ek Aalsu Chhokro - I) 2. A Lazy Boy - II (Gujarati passage: Ek Aalsu Chhokro - II) 3. A Lazy Boy - III (Gujarati passage: Ek Aalsu Chhokro -III) Points to be stressed: 1. Comprehension 2. Building vocabulary 3. Use of dictionary and thesaurus 4. Analyzing the text		10
Unit 2	Heading and Comprehension – II 1. The First Visit of British in Surat (Gujarati passage: Surat ma Angrezon nu Pratham Aavavu) 2. Health (Gujarati passage: Arogya}		10

	Points to be stressed: 1. Comprehension 2. Building vocabulary 3. Use of dictionary and thesaurus 4. Analyzing the text	
Unit 3	Writing Skills This unit will focus on writing simple descriptive passages. The faculty will provide points for writing passages. 1. My family 2. My college 3. My village / town / city 4. My best friend	10
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (20 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (5 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (5 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય (30 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	
References- 1. <i>Easy English Prose</i> . Mumbai: Jay Publishers, 1999. Tickoo, M.L, A.E. Subramanian and P.R. Subramaniam. <i>Intermediate Grammar, Usage and Composition</i> . New Delhi: Orient Longman Pvt Ltd, 1976		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 1	VAC012	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો Environmental Science પર્યાવરણ વિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO5 and PO7		ક્રેડીટ 2 : કલાક 30	
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
પર્યાવરણની સંકલ્પના જાણે. પર્યાવરણની રચના વિશે સમજે. કુદરતી સંસાધનોનો પરિચય કેળવે. પ્રદૂષણ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લોક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	પર્યાવરણનો અર્થ, વ્યાખ્યા. પર્યાવરણના આવરણો. 1. જલાવરણ 2. મૃદાવરણ 3. વાતાવરણ 4. જીવાવરણ પર્યાવરણનું મહત્વ.		10
એકમ 2	કુદરતી સંસાધનો વન સંસાધન - પ્રકાર, મહત્વ અને સમસ્યા. જળ સંસાધન - પ્રકાર, મહત્વ અને સમસ્યા.		10

	• જમીન સંસાધન - પ્રકાર, મહત્વ અને સમસ્યા. • ખનીજ સંસાધન - પ્રકાર, મહત્વ અને સમસ્યા. ઉર્જા સંસાધન - પ્રકાર, મહત્વ અને સમસ્યા.	
એકમ 3	પ્રદૂષણ ની વ્યાખ્યા. પ્રદૂષણ ના પ્રકારો. • વાયુ પ્રદૂષણ - કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો. • જળ પ્રદૂષણ - કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો. • ધ્વનિ પ્રદૂષણ - કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો. • જમીન પ્રદૂષણ - કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો. ગાંધી વિચારની દૃષ્ટિએ પર્યાવરણ.	10
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (20 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (5 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (5 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય (30 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	

સંદર્ભગ્રંથો:

1. પટેલ આત્મારામ, સોલંકી દેવેન્દ્રસિંહ, રમત મનોવિજ્ઞાન, ભારત ઈન્સ્ટીટ્યુટ, અમદાવાદ, 1997.
2. હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, શારીરિક શિક્ષણના સિધ્ધાંતો અને પ્રવાહો, 2000.
3. અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક એક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણ પબ્લીશર્સ, 2004.
4. બુશર, ચાર્લ્સ એ., ફાઉન્ડેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સેન્ટ લુઈસ: મોસ્બી કોલેજ, પબ્લિશિંગ, 1987.

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 1	VAC018	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો ખેલફૂટ આંક Athletic Ability	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1 and PO8, PO9		ક્રેડીટ 2 : કલાક 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
આંક વિષે સમજણ કેળવે ઉચ્ચ દેખાવ પ્રાપ્ત કરે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
100 મીટર દોડનો આંક લાંબીફૂટનો આંક ગોળાફૂટનો આંક ઊંચીફૂટનો આંક 800 મીટર દોડનો આંક (ભાઈઓ માટે) 200 મીટર દોડનો આંક (બહેનો માટે)			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 1	SEC014	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો (સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટ્સ રીપેરીંગ) અથવા ફિઝિકલ એજુકેશન આસિસ્ટન્ટ અર્લી ઈયર્સ(એડ ઓન કોર્સ)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO10 and PO11, PO12		ક્રેડીટ 2 : કલાક 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો, યોગ અને જિમ્નાસ્ટીક મેદાનનું નિર્માણ અને અંકન સાધનોની મરામત, સાધનોનું નિર્માણ તેમજ સાધનોની જાળવણી અંગેની સમજ કેળવે			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટ્સ રીપેરીંગ			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક (20 ગુણ)		આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (30 ગુણ)		બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત સ્નાતક (બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -2

વર્ષ – 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધ્ધાંતિક/ પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરીક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPES201	-શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન - 1 -Anatomy and Physiology - 1	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES202P	-વિશિષ્ટ રમત -.Specialization Game	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	BPES203P	- યોગા - 1 -Yoga - 1	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		BPES204P	- જીમ્નાસ્ટીક્સ - Gymnastics	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખા ક્રિય વિષયો	BPESMD205	-કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન - Computer Application	સૈધ્ધાંતિક	45	3	30	45	75
4	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	AEC028	-અંગ્રેજી - 1 - English - 1	સૈધ્ધાંતિક	30	2	20	30	50
5	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો	VAC001	-ગાંધી વિચાર - Gandhian Thoughts	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	BPES206P	-ઉદ્યોગ - Udyog	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		AC001	-Community Living			1		100	100
					405	20	200	300	500

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -2	BPES201	Major (Core) મુખ્ય વિષય શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન Anatomy and Physiology	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO5 and PO9		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
માનવ શરીરની સંરચના અને ક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. શરીર રચના અને શરીર ક્રિયા વિશેની માહિતી પ્રાપ્ત કરે. શરીરના અંગો વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. શરીરના તંત્રો વિશેની સમજણ મેળવે. શરીરના વિવિધ તંત્રોના કાર્યો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	શરીર રચનાનો અર્થ અને વ્યાખ્યા શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા		12
	કોષો અને કોષોની રચના		
			12

એકમ 2	• અસ્થિતંત્ર (Skeleton system), અસ્થિતંત્રનો અર્થ • અસ્થિતંત્રના મુખ્ય ત્રણ ભાગો • અસ્થિના પ્રકારો, અસ્થિની રચના અથવા બંધારણ • અસ્થિતંત્રનાં કાર્યો, અસ્થિની વૃદ્ધિ અને વિકાસ	
	હાડકાના સાંધા એટલે શું, હાડકાના સાંધાના પ્રકારો	
એકમ 3	• સ્નાયુતંત્ર (Muscular system), સ્નાયુતંત્રનો અર્થ • સ્નાયુઓના પ્રકારો, સ્નાયુઓની બનાવટ અને સ્નાયુબંધની બનાવટ • માનવશરીરમાં આવેલા કેટલાંક મહત્વનાં સ્નાયુઓ અને તેના કાર્યો 1. માથું 2. ગળું 3. હાથ 4. પગ 5. છાતી અને પેટના સ્નાયુઓ	12
એકમ 4	• રૂધિરાભિસરણ તંત્ર (Circulatory system), રૂધિરાભિસરણ તંત્રનો અર્થ • લોહીનો રંગ, સ્વાદ, ધર્મીયતા • લોહીનાં ઘટકો (રૂધિરરસ, રૂધિરકોષ, સ્વેતકોષ) • લોહીનાં કાર્યો અને લોહીનું વર્ગીકરણ • હૃદયનું સ્થાન, વજન, કદ અને આંતરિક અને બાહ્ય રચના • ધમની, શિરા, કેશવાહિની લોહીનું દબાણ અને હૃદયના ધબકારા	12
એકમ 5	• શ્વસનતંત્ર (Respiratory system), શ્વસનતંત્રનો અર્થ અને વ્યાખ્યા • શ્વસનતંત્રમાં ભાગ લેતા અવયવો નાક, ગળું, સ્વરયંત્ર, શ્વાસનળી, શ્વાસવાહિની, ફેફસા અને ઉદરપટલ • શ્વાસોચ્છવાસની પ્રક્રિયા • લોહીનું ઓક્સીકરણ • કોષજાળનું શ્વસન	12

	• શ્વસન ક્ષમતા • સેકન્ડવીન્ડ	
	ઓક્સીજનનું દેવું	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
1. મિલર ડેવિડ કે. એન્ડ અર્લ એલન, ફિટનેશ એ લાઈફ ટાઈમ એચિવમેન્ટ, દિલ્હી: સુરજિત પબ્લિ., 1982. 2. મુલર જે. પી., હેલ્થ એક્સરસાઈઝ એન્ડ ફિટનેશ, દિલ્હી સ્પોર્ટ્સ પબ્લિ., 2000. 3. હરકિશન ગાંધી, શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ, 1995. 4. બી. એ. પ્રજાપતિ અને અન્ય, માનવ શરીર અને વ્યાયામ, ગુજરાત રાજ્ય પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર, 2002, પા. નં. 1, 14 થી 19, 23 થી 33, 36 થી 43. 5. દેવેન્દ્રસિંહ ઢુલ, શરીર રચના ક્રિયાવિજ્ઞાન અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ફેન્ડસ પબ્લિકેશન, દિલ્હી, 1998, પા. નં. 12 થી 16. 6. હરીભાઈ પટેલ અને અન્ય, શરીર રચના વ્યાયામ અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ઉ. ગુ. યુનિવર્સિટી પાટણ 2006 પા. નં. 1 થી 23, 24 થી 32.		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -2	BPES201	Major (Core) મુખ્ય વિષય શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન Anatomy and Physiology	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO5 and PO9		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
માનવ શરીરની સંરચના અને ક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. શરીર રચના અને શરીર ક્રિયા વિશેની માહિતી પ્રાપ્ત કરે. શરીરના અંગો વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. શરીરના તંત્રો વિશેની સમજણ મેળવે. શરીરના વિવિધ તંત્રોના કાર્યો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
13. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 14. ચર્ચા પદ્ધતિ 15. વર્કશોપ પદ્ધતિ 16. સેમિનાર પદ્ધતિ 17. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 18. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 19. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 20. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 21. મિશ્ર પદ્ધતિ 22. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 23. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 24. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	શરીર રચનાનો અર્થ અને વ્યાખ્યા શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા કોષો અને કોષોની રચના		
એકમ 2	અસ્થિતંત્ર (Skeleton system), અસ્થિતંત્રનો અર્થ અસ્થિતંત્રના મુખ્ય ત્રણ ભાગો અસ્થિના પ્રકારો, અસ્થિની રચના અથવા બંધારણ અસ્થિતંત્રનાં કાર્યો, અસ્થિની વૃદ્ધિ અને વિકાસ હાડકાના સાંધા એટલે શું, હાડકાના સાંધાના પ્રકારો		
			12

એકમ 3	• સ્નાયુતંત્ર (Muscular system), સ્નાયુતંત્રનો અર્થ • સ્નાયુઓના પ્રકારો, સ્નાયુઓની બનાવટ અને સ્નાયુબંધની બનાવટ • માનવશરીરમાં આવેલા કેટલાંક મહત્વનાં સ્નાયુઓ અને તેના કાર્યો 1. માથું 2. ગળું 3. હાથ 4. પગ 5. છાતી અને પેટના સ્નાયુઓ	
એકમ 4	• રુધિરાભિસરણ તંત્ર (Circulatory system), રુધિરાભિસરણ તંત્રનો અર્થ • લોહીનો રંગ, સ્વાદ, ધર્મીયતા • લોહીનાં ઘટકો (રુધિરરસ, રુધિરકોષ, સ્વેતકોષ) • લોહીનાં કાર્યો અને લોહીનું વર્ગીકરણ • હૃદયનું સ્થાન, વજન, કદ અને આંતરિક અને બાહ્ય રચના • ધમની, શિરા, કેશવાહિની લોહીનું દબાણ અને હૃદયના ધબકારા	12
એકમ 5	• શ્વસનતંત્ર (Respiratory system), શ્વસનતંત્રનો અર્થ અને વ્યાખ્યા • શ્વસનતંત્રમાં ભાગ લેતા અવયવો નાક, ગળું, સ્વરચંત્ર, શ્વાસનળી, શ્વાસવાહિની, ફેફસા અને ઉદરપટલ • શ્વાસોચ્છવાસની પ્રક્રિયા • લોહીનું ઓક્સીકરણ • કોષજાળનું શ્વસન • શ્વસન ક્ષમતા • સેકન્ડવીન્ડ • ઓક્સીજનનું દેવું	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો: 7. મિલર ડેવિડ કે. એન્ડ અર્લ એલન, ફિટનેશ એ લાઈફ ટાઈમ એચિવમેન્ટ, દિલ્હી: સુરજિત પબ્લિ., 1982. 8. મુલર જે. પી., હેલ્થ એક્સરસાઈઝ એન્ડ ફિટનેશ, દિલ્હી સ્પોર્ટ્સ પબ્લિ., 2000. 9. હરકિશન ગાંધી, શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ, 1995. 10. બી. એ. પ્રજાપતિ અને અન્ય, માનવ શરીર અને વ્યાયામ, ગુજરાત રાજ્ય પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર, 2002, પા. નં. 1, 14 થી 19, 23 થી 33, 36 થી 43. 11. દેવેન્દ્રસિંહ ઢુલ, શરીર રચના ક્રિયાવિજ્ઞાન અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ફેન્ડસ પબ્લિકેશન, દિલ્હી, 1998, પા. નં. 12 થી 16. 12. હરીભાઈ પટેલ અને અન્ય, શરીર રચના વ્યાયામ અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ઉ. ગુ. યુનિવર્સિટી પાટણ 2006 પા. નં. 1 થી 23, 24 થી 32.		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	BPES202-P	Major (Core) મુખ્ય વિષય વિશિષ્ટ રમત Specialization Game (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈ પણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3, PO4 and PO12	ક્રેડીટ - 1		કલાક - 30
અધ્યયન નિષ્પત્તિ			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
પ્રાયોગિક			કલાક
1	બાસ્કેટબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, ટૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ : લેઅપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ,		30 કલાક

	પિવોટિંગ, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
2	વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ અને ફ્લોટિંગ સર્વિસ પાસિંગ - અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ - ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફ્લાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
3	હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પ શૂટ લોંગ, જમ્પ શૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પ ફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોટ, શર્ટ વીથ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
4	કબડ્ડી - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
5	ખો-ખો - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો - સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો - પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, ૪૫° ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)	

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	BPES203-P -	Minor ગૌણ વિષય યોગા Yoga	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO2 and PO3	ક્રેડીટ - 2	:	કલાક - 60
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
• યોગ, આસનો, પ્રાણાયામ અને યૌગિક ક્રિયાઓ વિષેના ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે • યોગ, આસનો, પ્રાણાયામ અને યૌગિક ક્રિયાઓનું પ્રાયોગિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિક પદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ 7. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 8. યોગ અને ક્રિયાઓનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ BPES203-P - યોગા 2 ક્રેડીટ			
			કલાક
આસનો (તાડાસન, વૃક્ષાસન, પદ્માસન, વજ્રાસન, અર્ધમત્સ્યેન્દ્રાસન, પાશ્ચિમોતાનાસન, વક્રાસન, સર્વાંગાસન, શલભાસન, હલાસન, મકરાસન, મયુરાસન, શીર્ષાસન, ભુંજગાસન, ધનુરાસન, મત્સ્યાસન, ચક્રાસન, સવાસન, વિપરિતકર્ણી, પવનમુક્તાસન, મક્રાસન, પૂર્ણ શલભાસન, કોણાસન, બકાસન, સુપ્ત વજ્રાસન, ઉષ્ટ્રાસન, વૃક્ષાસન, ગર્ભાસન અને ગૌમુખાસન) પ્રાણાયામ (સૂર્ય ભેદન, ઉજ્જયી, સીત્કારી, શીતલી, ભસ્ત્રિકા, ભ્રામરી અને કપાલભાતિ) યૌગિક ક્રિયાઓ (નૌલિક્રિયા, જલનૈતિ અને કુંજલ) સૂર્ય - નમસ્કાર			50
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	BPES204-P -	Minor ગૌણ વિષય જીમ્નાસ્ટીક્સ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO10 and PO11	ક્રેડીટ - 2	:	કલાક - 60
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવા સાધનોથી પરિચિત થાય ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવા સાધનોના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવી પ્રવૃત્તિના કૌશલ્યો શીખે ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવી પ્રવૃત્તિનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
અભ્યાસક્રમ			
BPES204-P - જીમ્નાસ્ટીક્સ			
વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			કલાક
ભાઈઓ) (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ફ્લોર એક્સરસાઈઝ (ફોરવર્ડ રોલ, બેકવર્ડ રોલ, એસ્ટ્રાઈડ ફોરવર્ડ રોલ, એસ્ટ્રાઈડ બેકવર્ડ રોલ, કાર્ટ વ્હિલ, વી-સ્કેલ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ, હેડ સ્ટેન્ડ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ ફોરવર્ડ રોલ, બેકવર્ડ રોલ			60

	ટુ હેન્ડ સ્ટેન્ડ, રાઉન્ડ ઓફ, સાઈડ સ્પ્લીટ, કમાન) વોલ્ટીંગ ટેબલ (એપ્રોચ રન એન્ડ જમ્પ ફ્રોમ બોર્ડ, બીટવીન વોલ્ટ, એસ્ટ્રાઈડ વોલ્ટ, સાઈડ વોલ્ટ, વુલ્ફ વોલ્ટ, ફન્ટ વોલ્ટ, ડાઈવ એન્ડ રોલ, હેન્ડ સ્પ્રીંગ, નીઓન જમ્પ ઓફ – જમ્પ ઓન) પેરેલલ બાર (સ્વીંગ, સ્ક્રુ ચેઇઝ, સ્ટ્રેટ આર્મ રેસ્ટ, સ્ટ્રેડલ સીટ, હાફ ટર્ન ટુ સ્ટ્રેડલ સીટ, ફોરવર્ડ માર્ચ ઈન સ્ટ્રેડલ સીટ, સોલ્ડર સ્ટેન્ડ, ચેસ્ટ બેલેન્સ, એકહરી ફ્લય, દોહરી ફ્લય, આડી ખાટલી, ઊભી ખાટલી, ફન્ટ ઓન બેક, રોલ ઓન ધી બાર) સીંગલ બાર (ની-અપ સ્ટાર્ટ, ની-સર્કલ, સર્કલ એબોવ ધી બાર, હાફ ટર્ન ઈન સ્વીંગ, સર્કલ અન્ડર ધી બાર, નેસ્ટ હેન્ગ, એલબો સર્કલ – ફોરવર્ડ અને બેકવર્ડ) અનઈવન બાર (સ્ટ્રેટ આર્મ સપોર્ટ માઉન્ટ, કોસ સીટ, વી સ્કેલ, વન લેગ સ્કવોટ, ઓવર ધી હાઈ બાર, સ્ટ્રેડલ સ્કેટ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ અને ફોરવર્ડ રોલ) મેદાનની રચના અને અંકન, સાધન અને સુવિધાઓ, નિયમો અને પંચકાર્ય રોમન રીંગ (સ્વીંગ, સર્કલ અન્ડર ધ રીંગ, નેસ્ટ હેન્ગ, અસ્ટ્રાઈડ આર્મ રાઈટ એન્ડ લેફ્ટ, આર્મ પોઝીશન) પોમેલ હોર્સ (1. સર્કલ, 2. સીંગલ લેગ હાફ સર્કલ – રાઈટ એન્ડ લેફ્ટ લેગ, 3. ફુલ સર્કલ – રાઈટ એન્ડ લેફ્ટ લેગ, 3. બોથ લેગ સર્કલ અને સીઝર) બેલેન્સીંગ બીમ (સ્ટેટ આર્મ માઉન્ટ, સિમ્પલ વોક, ટી- સ્કેલ, ગ્લાઈડ વોક, ફન્ટ સ્કેલ ફોરવર્ડ રોલ, ની – સ્કેલ, વન લેગ માઉન્ટ, જમ્પ વોક અને સિમ્પલ ડિસમાઉન્ટ)	

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	BPESMD205-	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષય કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO14 and PO15		ક્રેડીટ - 3	કલાક - 45
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
સ્પ્રેડશીટ સોફ્ટવેર અને તેના વિવિધ ઓપરેશન થી વિદ્યાર્થીઓ પરિચિત થશે. નેટવર્ક અને ઈન્ટરનેટને સમજી તેનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરતા શીખશે. વિદ્યાર્થીઓ કમ્પ્યુટરની મૂળભૂત વિભાવનાઓ સાથે ગાંધી વિચારની આધારિત ટેકનોલોજીનો સમૂચિત ઉપયોગ કરતા થશે અને સંપોષિત વિકાસના વિકલ્પ રૂપે તે પ્રત્યે સ્વતંત્ર તાર્કિક વિચારો ટેકનોલોજીના માધ્યમથી અમલ અને વિશ્લેષણ કરી શકવાની ક્ષમતા કેળવી શકશે. ટેકનોલોજીના આધુનિક આયામોને વ્યક્તિ, સરકાર કે ધંધાકીય ઉપયોગ અને ભૂમિકાને વિસ્તૃત ફલક સાથે સમજતા થશે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ સીમ્પોઝયમ પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો ખ્યાલ		15
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો પરીચય અને જરૂરિયાત		
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર દ્વારા થતા જુદા જુદા કાર્યો અને (4P) - પ્રેઝન્ટેશનની ટેકનીક		
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરમાં ઉપલબ્ધ વિશિષ્ટ સગવડતાઓ		
	પ્રેઝન્ટેશન બનાવવાની રીત અને તેના ઘટકો, પ્રેઝન્ટેશન વ્યૂ		
	પ્રેઝન્ટેશન ફોર્મેટ કરવાના વિવિધ વિકલ્પો		
	સ્લાઈડ શો, કસ્ટમ એનીમેશન, સ્લાઈડ ટ્રાન્ઝિશન		
એકમ 2	સ્પ્રેડશીટ સોફ્ટવેરનો ખ્યાલ		15
	સ્પ્રેડશીટનો પરીચય		

	સ્પ્રેડશીટના વિવિધ ઘટકો (Sheet, Column, Row) અને Cell ફોર્મેટિંગ Formula અને Functionનો પરિચય Functionના વિવિધ પ્રકાર																					
	<table border="1"> <tr> <td>Day</td> <td>Month</td> <td>Year</td> <td>Int</td> <td>Round</td> </tr> <tr> <td>Sqrt</td> <td>Sum</td> <td>Average</td> <td>Count</td> <td>Min</td> </tr> <tr> <td>Max</td> <td>Left</td> <td>Len</td> <td>Right</td> <td>Upper</td> </tr> <tr> <td>Lower</td> <td>If</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Day	Month	Year	Int	Round	Sqrt	Sum	Average	Count	Min	Max	Left	Len	Right	Upper	Lower	If				
Day	Month	Year	Int	Round																		
Sqrt	Sum	Average	Count	Min																		
Max	Left	Len	Right	Upper																		
Lower	If																					
	Mobile ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ (Android and iOS)																					
	સ્પ્રેડશીટ ચાર્ટ: ચાર્ટ બનાવવાની જરૂરીયાત અને સ્પ્રેડશીટમાં ચાર્ટ બનાવવા માટેની ઉપલબ્ધ સગવડતાઓ સોર્ટિંગ એટલે શું? સ્પ્રેડશીટમાં ડેટા સોર્ટ કેવી રીતે કરી શકાય?																					
એકમ 3	નેટવર્કનો અને ઈન્ટરનેટ ખ્યાલ નેટવર્કનો પરિચય અને નેટવર્કના લાભ નેટવર્કના વિવિધ પ્રોટોકોલ (TCP/IP, HTTP, FTP) નેટવર્કના પ્રકાર: LAN, MAN, WAN અને નેટવર્ક ટોપોલોજી: રીંગ, સ્ટાર, બસ, મેશ નેટવર્કના વિવિધ સાધનો (કેબલ, સ્વીચ, રાઉટર, મોડેમ, એન.આઈ.સી. કાર્ડ) ઈન્ટરનેટનો પરિચય, ઇતિહાસ, ઈન્ટરનેટના ઉપયોગો વર્લ્ડ વાઈડ વેબ, અને વેબ બ્રાઉઝરનો પરિચય URL, web page, અને website નો પરિચય DOMAIN NAME, અને IP Address નો પરિચય ઈન્ટરનેટની સેવાઓ : uploading, downloading, chat, conference, news, email	15																				
પ્રાયોગિક કાર્ય : યુનિટ 1 અને 2 આધારિત																						
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ																						
આંતરિક (30 ગુણ)	1. એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) 2. સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) 3. આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)																					
બાહ્ય (45 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (45 ગુણ)																					

સંદર્ભગ્રંથો:

1. Saidhantik ane Hetulakshi "Computer" by Dr. Satish Patel, Dr. Satish Patel Self Publication.
2. Computer Network by Dr. Satish Patel Self Publication.
3. Comdex computer course
4. Expert Computer corse : Satish Jain, BPB Publication

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	AEC028	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષય અંગ્રેજી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO10 and PO11		ક્રેડીટ 2 : કલાક 30	
Learning Outcome (LO's)			
The paper aims to develop reading and comprehension of simple prose pieces among the students. It also aims to enable students to identify grammatical categories as used in a text. The paper aims to make students write short descriptive passages of places around them.			
Teaching Pedagogy, Teaching Methods and Tools			
1. Observation (observation) method 2. Discussion method 3. Workshop method 4. Seminar Method 5. Lecture Method 6. Travel – Tourism Method 7. Swadhyaya Method 8. Project Method 9. Mixed method 10. Direct teaching using black board and chalk 11. Use of Information Communication Technology 12. Use of Multimedia			
Unit Wise Detailed Syllabus			
Units			No. of Teaching Hours
Unit 1	Reading and Comprehension – I (from <i>Grounding in English</i> . Madras; Macmillan, 1989) 1. Murdoch and Bowman: "How to Kill by Kindness" 1. Buddha (Adapted) Points to be stressed: 1. Comprehension 2. Building vocabulary 3. Use of dictionary and thesaurus 4. Analyzing the text		10
Unit 2	Reading and Comprehension – II (from <i>Grounding in English</i> . Madras; Macmillan, 1989) 1. C.A. Parkhurst: "Orissa" 2. "The Shepherd's Treasure" (Adapted) Points to be stressed: 1. Comprehension 2. Building vocabulary 3. Use of dictionary and thesaurus 4. Analyzing the text		10

Unit 3	Grammatical Categories 1. Tenses - Detailed Study 2. Degree of Comparison (Introductory)	10
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (20 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (5 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (5 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય (30 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	
References-		
1. <i>Easy English Prose</i> . Mumbai: Jay Publishers, 1999.		
2. Tickoo, M.L, A.E. Subramanian and P.R. Subramaniam. <i>Intermediate Grammar, Usage and Composition</i> . New Delhi: Orient Longman Pvt Ltd, 1976.		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	VAC001-	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષય ગાંધી વિચાર Gandhian Thoughts	ફરજિયાત
PO's Aligned PO11, PO12 and PO13	ક્રેડીટ 4 : કલાક 60		
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
ગાંધી વિચારના મૂળભૂત તત્વો વિશેની સમજ કેળવાય. ગાંધી વિચાર વર્તમાનકાળમાં કેટલો પ્રસ્તુત છે તેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત થાય. ગાંધીજીના જીવનચરિત્ર વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. રચનાત્મક કાર્યક્રમોની જાણકારી મેળવે. એકાદશ વ્રત તથા નૂતન સમાજ રચના વિશે માહિતી મેળવે. ગામ અને શહેર વચ્ચેના ભેદ પારખે તથા તેની વ્યવસ્થાઓ વિશે સમજ પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	સત્યના પ્રયોગો, ગાંધીજીનું બાળપણ, ગાંધીજીના જીવન ઘડતરના પ્રેરક પ્રસંગો, ઈંગ્લેન્ડમાં ગાંધીજી, દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગાંધીજી, ભારતમાં ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ		12

એકમ 2	રચનાત્મક કાર્યક્રમ, અઢાર વિવિધ રચનાત્મક કાર્યક્રમો, આજના સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમોની પ્રસ્તુતતા	12
એકમ 3	મંગળ પ્રભાત, વ્રત એટલે શું? વ્રતોનું મહત્વ?, એકાદશ વ્રત, નૂતન સમાજ રચનામાં વ્રતોનું મહત્વ	12
એકમ 4	ગામનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ ગામ અને શહેર વચ્ચે તફાવત, ગ્રામીણ સમાજમાં પરિવાર અને જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાઓ ગ્રામીણ સમુદાય વર્તમાન સ્થિતિ ગ્રામીણ પર્યાવરણ ગ્રામવિકાસની પ્રમુખ વિચારધારાઓ ગ્રામીણ અર્થવ્યવસ્થાના મુખ્ય ઘટકો, લાક્ષણિકતાઓ ભારતના ગ્રામીણ વિકાસ અને આઝાદી પહેલા થયેલ પ્રયાસો	12
એકમ 5	વિકાસનો અર્થ, લાક્ષણિકતાઓ, વિકાસ અને વૃદ્ધિમાં અંતર, માપન ટકાઉ ગ્રામવિકાસનો અર્થ, પરિભાષા અને તેના સંદર્ભે ગાંધી વિચારોની પ્રાસંગિકતા ખેતી અને બિનખેતીગત ક્ષેત્રોની મુખ્ય સમસ્યાઓ અને ઉકેલો	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	

સંદર્ભગ્રંથો:

1. ગ્રામીણ અને નગર સમાજશાસ્ત્ર, પ્રો. એ.જી.શાહ અને પ્રો. જે.કે.દવે. અનડા પ્રકાશન પાનનં. 31-41
2. ભારતમાં ગ્રામીણ વિકાસનાં સામાજિક પાસાં, પ્રો. એ. જી. શાહ અને પ્રો. જે. કે. દવે પાનનં. 13-21
3. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર પ્રો. એ.જી.શાહ અને પ્રો. જે.કે.દવે. પાનનં. 22-40, 71-91
4. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર ભરતભાઈ અનડા પ્રકાશન(ભુમી સમસ્યાઓ) પાનનં.72-90
5. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર (ગ્રામીણ અર્થ વ્યવસ્થા) પાનનં. 46-52
6. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર (આઝાદી પહેલા આઝાદી પછી) પાનનં. 3-11, 42-46
7. ભારતીય સમાજ અને ભારતમાં સામાજિક સંસ્થાઓ (સામુદયિક સ્થિતિ) પાનનં. 40-44
8. ગ્રામવિકાસમાં લોક ભાગીદારી, ડૉ. વિદ્યુત જોષી પાશ્વ પ્રકાશન અમદાવાદ
9. ગાંધીજીની આત્મ

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	BPES206P	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો (સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટ્સ રીપેરીંગ) અથવા ફિઝિકલ એજ્યુકેશન ટ્રેનર પ્રાઇમરી (એડ ઓન કોર્સ)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO10 and PO15	ક્રેડીટ 2 : કલાક 60		
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો, યોગ અને જિમ્નાસ્ટીક મેદાનનું નિર્માણ અને અંકન સાધનોની મરામત, સાધનોનું નિર્માણ તેમજ સાધનોની જાળવણી અંગેની સમજ કેળવે			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટ્સ રીપેરીંગ			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા
શારીરિક શિક્ષણ અને રમત સ્નાતક (બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -3
વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	ક્રેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major(Core) મુખ્ય વિષય	BPES301	- Sports Training - રમત તાલીમ	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES302	- Yoga Science - યોગ વિજ્ઞાન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES303P	- Specialization Game - વિશિષ્ટ રમત	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	BPES304P	- Kabaddi - કબડ્ડી	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		BPES305P	- Basketball - બાસ્કેટબોલ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો	BPESMD30 6	- Computer Application - કોમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન	સૈધાંતિક પ્રાયોગિક	45	3	30	45	75
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	AEC029	- Gujarati - ગુજરાતી	સૈધાંતિક	30	2	20	30	50
5	Value added Courses મૂલ્ય આધારિત વિષયો		-	-		-	-	-	-
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	BPES307	- Udyog - ઉદ્યોગ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
7		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					405	20	200	300	500

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -3	BPES301	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Training રમત તાલીમ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO11 and PO15		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
• રમત તાલીમના જ્ઞાન અને ખ્યાલ વિષે જાગૃત થાય. • રમત તાલીમનો અર્થ, લાક્ષણિકતાઓ અને રમત તાલીમના સિદ્ધાંતો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • ઉષ્માપ્રેરકનો અર્થ, મહત્વ, પ્રકાર અને ફાયદા-ગેર ફાયદા વિશે જાણે. • રમત -તાલીમની જુદી - જુદી પદ્ધતિઓ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • રમત-ગમતના ગત્યાત્મક પરિબલો વિશે જાણે. • રમત તાલીમ નિયંત્રણ-અર્થ, મહત્વ, ઘટકો અને પ્રકારો વિશે જાણે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	• રમત તાલીમનો અર્થ, વ્યાખ્યા, ધ્યેય, • રમત તાલીમની લાક્ષણિકતાઓ • રમત તાલીમના સિદ્ધાંતો		
			12
એકમ 2	• રમત તાલીમમાં અનુકૂળન, ભાર • અનુકૂળન વચ્ચેનો સંબંધ, • અતિભાર અને તેના સિદ્ધાંતો,		
			12

એકમ ૩	ઉષ્માપ્રેરકનો અર્થ, વ્યાખ્યા ઉષ્માપ્રેરકનું મહત્વ ઉષ્માપ્રેરકના પ્રકાર ઉષ્માપ્રેરકના ફાયદા અને ગેરફાયદા પ્રશમનનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને મહત્વ	
		12
એકમ ૪	રમત તાલીમની પદ્ધતિઓ - સર્કીટ ટ્રેનીંગ, વજન તાલીમ, આઈસોમેટ્રીક ટ્રેનીંગ, આઈસોકાયનેટિક ટ્રેનીંગ, ઈન્ટરવલ ટ્રેનીંગ, ફાઈલેક ટ્રેનીંગ, પ્રેશર ટ્રેનીંગ.	
એકમ ૫	યુક્તિ-પ્રયુક્તિ: - યુક્તિનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, - યુક્તિ તાલીમની પદ્ધતિઓ, - યુક્તિ તાલીમના તબક્કા, - યુક્તિમાં ભૂલ થવાના કારણો અને ભૂલ સુધાર, - પ્રયુક્તિનો અર્થ વ્યાખ્યા, - પ્રયુક્તિની તાલીમ, - પ્રયુક્તિ તૈયારીના સિદ્ધાંતો.	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
શર્મા આર. કે., ખેલ ટ્રેનીંગ કે વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંત, ન્યુ દિલ્હી: ક્રીડા સાહિત્ય પ્રકાશન, 2000. પટેલ કાંતિભાઈ આર., રમત તાલીમના વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન, 2001. સિંગ હરદયાલ, સાયન્સ ઓફ સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનીંગ, ન્યુ દિલ્હી: ડી. એ. વી. પબ્લિકેશન, 1991. બીલ ફોરન, હાઈ પરફોર્મન્સ સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનીંગ સ્પોર્ટ્સ, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઇનેટીક્સ, પબ્લિકેશન, 2001. ટુડોર ઓ. બામ્પા, પિરીઓડાઈઝેશન ટ્રેનીંગ સ્પોર્ટ્સ, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઇનેટીક્સ, પબ્લિકેશન, 1999. ડીક્ક, ફેન્ક ડબલ્યુ., સ્પોર્ટ્સ પ્રિન્સીપલ, લંડન: લી ટ્યુસ 1880.		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -3	BPES302	Major (Core) મુખ્ય વિષય Yoga Science યોગ વિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO5, PO10 and PO12		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
યોગ વિષયના સિદ્ધાંતોની સમજ વિકસિત થાય. યોગનો અર્થ, પરિભાષા અને યોગના મહત્વથી વાકેફ થાય. આસનનો અર્થ, પરિભાષા અને મહત્વથી વાકેફ કરવા, તેમજ આસન અને કસરતોના તફાવતથી વાકેફ થાય. પ્રાણાયામના પ્રકારો, મહત્વ અને પ્રાણાયામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતોથી વાકેફ થાય. યોગની વિવિધતંત્રો પર થતી અસરોથી વાકેફ થાય. બંધના પ્રકારો, મુદ્રાના પ્રકારો તેમજ યોગ શિક્ષણની ગુજરાતની સંસ્થાઓથી વાકેફ થાય.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	યોગનો અર્થ અને પરિભાષા અષ્ટાંગ (યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિ) યોગનું દૈનિક જીવનમાં મહત્વ	12	
એકમ 2	આસનનો અર્થ અને પરિભાષા આસનના પ્રકારો, આસનનું મહત્વ, આસન કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો, સૂર્યનમસ્કાર અને તેની બાર અવસ્થાઓ.	12	

		12
એકમ 3	પ્રાણાયામનો અર્થ અને પરિભાષા પ્રાણાયામના પ્રકારો, અનુલોમ વિલોમ, કપાલભાતિ, સીત્કારી, શીતલી, ભસ્ત્રિકા, ભ્રામરી પ્રાણાયામનું મહત્વ, પ્રાણાયામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો.	12
એકમ 4	બંધનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ બંધના પ્રકારો મુદ્રાનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ મુદ્રાના પ્રકારો આસન અને કસરતો વચ્ચેનો તફાવત સ્નાયુતંત્ર, શ્વસનતંત્ર, અને રુધિરાભિસરણ તંત્ર પર યોગની અસરો.	12
એકમ 5	યોગની વિવિધ સંસ્થાઓ અને તેનો પરિચય ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ, કેવલ્યધામ યોગ સંસ્થા, લોનાવાલા, દેવ સંસ્કૃતિ વિશ્વવિદ્યાલય, હરિદ્વાર, લકુલીશ યોગ યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, જૈન વિશ્વ વિશ્વવિદ્યાલય, લાડનું. - યોગાસનની વિવિધ સ્પર્ધાઓની માહિતી	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
પી. ડી. શર્મા, યોગાસન પ્રાણાયામ કરો અને નીરોગી રહો, નવનિત પબ્લિકેશન, અમદાવાદ. બીમાનપાલ, યોગાસન રહસ્ય, પ્રજ્ઞા પ્રકાશન, અમદાવાદ. 2004. એન. સરીન, યોગ શિક્ષા અને યોગ દ્વારા રોગ નિવારણ, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, દિલ્હી, 1995. સત્યપાલ, ઢોલનદાસ અગ્રવાલ, યોગ આસન એવમ સાધના, ભારતીય યોગ સંસ્થા, દિલ્હી, 1989. બ્રહ્મચારી, નરેશકુમાર, સાધારણ રોગની યૌગિકી તથા પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા, નવી દિલ્હી, 1998. ગોડ ગંગાપ્રસાદ, પ્રાકૃતિક આયુર્વિજ્ઞાન, આરોગ્ય સેવા પ્રકાશન, મોરીનગર, ઉત્તર પ્રદેશ, 1994.		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 2	BPES303P	Major (Core) મુખ્ય વિષય વિશિષ્ટ રમત Specialization Game (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈ પણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3, PO4 and PO12	ક્રેડીટ - 1		કલાક - 30

અધ્યયન નિષ્પત્તિ

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે
- રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે
- રમતના કૌશલ્યો શીખે
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિદર્શન પદ્ધતિ
2. દાર્શનિક પદ્ધતિ
3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ
4. વર્ણન પદ્ધતિ
5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ
6. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ
7. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ
8. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ

પ્રાયોગિક		કલાક
1	બાસ્કેટબોલ (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ : લેઅપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ રમતના નિયમો. ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો,	30 કલાક

	વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય.	
2	વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ પાસીંગ - અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ - ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક રમતના નિયમો. ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનાય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય.	
3	હેન્ડબોલ-મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પ શૂટ લોંગ, જમ્પ શૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પ ફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોટ વીથ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય.	
4	કબડ્ડી - મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય.	
5	ખો-ખો - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો - સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો - પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, 45° ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય.	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)	

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - ૩	BPES304P	Minor ગૌણ વિષય Kabaddi કબડ્ડી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO10, PO11 and PO12		ક્રેડીટ - 2	: કલાક - 60
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ કબડ્ડી 2 ક્રેડીટ			
			કલાક
(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો, નિયમો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો. રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 3	BPES305P	Minor ગૌણ વિષય બાસ્કેટબોલ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2 and PO7		ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ બાસ્કેટબોલ			
			કલાક
મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ. ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ : લે - અપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 3	BPESMD306	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષય કમ્પ્યુટર એપ્લીકેશન	ફરજિયાત
PO's Aligned 14 and P15		ક્રેડીટ - 3 કલાક - 45	
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
સ્પ્રેડશીટ સોફ્ટવેર અને તેના વિવિધ ઓપરેશન થી વિદ્યાર્થીઓ પરિચિત થશે. નેટવર્ક અને ઈન્ટરનેટને સમજી તેનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરતા શીખશે. વિદ્યાર્થીઓ કમ્પ્યુટરની મૂળભૂત વિભાવનાઓ સાથે ગાંધી વિચારની આધારિત ટેકનોલોજીનો સમૂચિત ઉપયોગ કરતા થશે અને સંપોષિત વિકાસના વિકલ્પ રૂપે તે પ્રત્યે સ્વતંત્ર તાર્કિક વિચારો ટેકનોલોજીના માધ્યમથી અમલ અને વિશ્લેષણ કરી શકવાની ક્ષમતા કેળવી શકશે . ટેકનોલોજીના આધુનિક આયામોને વ્યક્તિ, સરકાર કે ધંધાકીય ઉપયોગ અને ભૂમિકાને વિસ્તૃત ફલક સાથે સમજતા થશે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ સીમ્પોઝયમ પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો ખ્યાલ		15
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો પરીચય અને જરૂરિયાત		
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર દ્વારા થતા જુદા જુદા કાર્યો અને (4P) - પ્રેઝન્ટેશનની ટેકનીક		
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરમાં ઉપલબ્ધ વિશિષ્ટ સગવડતાઓ		
	પ્રેઝન્ટેશન બનાવવાની રીત અને તેના ઘટકો, પ્રેઝન્ટેશન વ્યૂ		
	પ્રેઝન્ટેશન ફોર્મેટ કરવાના વિવિધ વિકલ્પો		
	સ્લાઈડ શો, કસ્ટમ એનીમેશન, સ્લાઈડ ટ્રાન્ઝિશન		
એકમ 2	સ્પ્રેડશીટ સોફ્ટવેરનો ખ્યાલ		15
	સ્પ્રેડશીટનો પરીચય		

	સ્પ્રેડશીટના વિવિધ ઘટકો (Sheet, Column, Row) અને Cell ફોર્મેટિંગ																					
	Formula અને Functionનો પરિચય																					
	Functionના વિવિધ પ્રકાર																					
	<table border="1"> <tr> <td>Day</td> <td>Month</td> <td>Year</td> <td>Int</td> <td>Round</td> </tr> <tr> <td>Sqrt</td> <td>Sum</td> <td>Average</td> <td>Count</td> <td>Min</td> </tr> <tr> <td>Max</td> <td>Left</td> <td>Len</td> <td>Right</td> <td>Upper</td> </tr> <tr> <td>Lower</td> <td>If</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Day	Month	Year	Int	Round	Sqrt	Sum	Average	Count	Min	Max	Left	Len	Right	Upper	Lower	If				
Day	Month	Year	Int	Round																		
Sqrt	Sum	Average	Count	Min																		
Max	Left	Len	Right	Upper																		
Lower	If																					
	Mobile ઓપરેટિંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ (Android and iOS)																					
	સ્પ્રેડશીટ ચાર્ટ: ચાર્ટ બનાવવાની જરૂરીયાત અને સ્પ્રેડશીટમાં ચાર્ટ બનાવવા માટેની ઉપલબ્ધ સગવડતાઓ																					
	સોર્ટિંગ એટલે શું? સ્પ્રેડશીટમાં ડેટા સોર્ટ કેવી રીતે કરી શકાય?																					
એકમ 3	નેટવર્કનો અને ઈન્ટરનેટ ખ્યાલ	15																				
	નેટવર્કનો પરિચય અને નેટવર્કના લાભ																					
	નેટવર્કના વિવિધ પ્રોટોકોલ (TCP/IP, HTTP, FTP)																					
	નેટવર્કના પ્રકાર: LAN, MAN, WAN અને નેટવર્ક ટોપોલોજી: રીંગ, સ્ટાર, બસ, મેશ																					
	નેટવર્કના વિવિધ સાધનો (કેબલ, સ્વીચ, રાઉટર, મોડેમ, એન.આઈ.સી. કાર્ડ)																					
	ઈન્ટરનેટનો પરિચય, ઇતિહાસ, ઈન્ટરનેટના ઉપયોગો																					
	વર્લ્ડ વાઈડ વેબ, અને વેબ બ્રાઉઝરનો પરિચય																					
	URL, web page, અને website નો પરિચય																					
	DOMAIN NAME, અને IP Address નો પરિચય																					
	ઈન્ટરનેટની સેવાઓ : uploading, downloading, chat, conference, news, email																					
પ્રાયોગિક કાર્ય : યુનિટ 1 અને 2 આધારિત																						
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ																						
આંતરિક (30 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)																					
બાહ્ય (45 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (45 ગુણ)																					

સંદર્ભગ્રંથો:

5. Saidhantik ane Hetulakshi "Computer" by Dr. Satish Patel, Dr. Satish Patel Self Publication.
6. Computer Network by Dr. Satish Patel Self Publication.
7. Comdex computer course
8. Expert Computer corse : Satish Jain, BPB Publication

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 3	AEC028	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષય Gujarati ગુજરાતી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3 and PO9		ક્રેડીટ 2 : કલાક 30	
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
વિદ્યાર્થીઓ ભાષાનાં વિવિધ કોશલ્યો શ્રવણ-કથન-વાચન-લેખનની સમજ કેળવશે. વિદ્યાર્થીઓ જોડણી વિશે જાણે નિયમોથી પરિચિત થાય. વિદ્યાર્થીઓ વિરામચિહ્નોની સમજ કેળવી તેનો ઉપયોગ કરશે. વિદ્યાર્થીઓ નિબંધ, અરજી, પત્ર, અહેવાલલેખન કરતા શીખશે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચૉકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	ભાષાકૌશલ્ય : શ્રવણ-કથન-વાચન-લેખન: સામાન્ય સમજ ગુજરાતી ભાષાની જોડણી: નિયમો ગુજરાતીમાં વિરામચિહ્નો		15

એકમ 2	• નિબંધલેખન • અરજીલેખન • પત્રલેખન • અહેવાલલેખન	15
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (20 ગુણ)	1. એસાઈમેન્ટ (5 ગુણ) 2. સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (5 ગુણ) 3. આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય (30 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો: ✓ સાર્થગૂજરાતીજોડણીકોશ- ગૂજરાતવિદ્યાપીઠ ✓ ગુજરાતીમાંવિરામચિહ્નો - મોહનભાઈપટેલ, ચંદ્રકાન્તશેઠ ✓ ભાષાસજ્જતાઅનેલેખનકૌશલ્ય- યોગેન્દ્રવ્યાસ ✓ ભાષાવિવેક - ભાષાનિયામકનીકચેરી, ગાંધીનગર ✓ અપઠિત: લેખન કૌશલ્ય અને પરિશીલન - નીતિન વડગામા		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 3	SEC015	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો (સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટ્સ રીપેરીંગ) અથવા ફિઝિકલ એજ્યુકેશન આસીસ્ટન્ટ પ્રાઇમરી ઈયર્સ (એડ ઓન કોર્સ)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO10 and PO11, PO12		ક્રેડીટ 2 : કલાક 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો, યોગ અને જિમ્નાસ્ટીક મેદાનનું નિર્માણ અને અંકન સાધનોની મરામત, સાધનોનું નિર્માણ તેમજ સાધનોની જાળવણી અંગેની સમજ કેળવે			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
અભ્યાસક્રમમાં આવતા સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટ્સ રીપેરીંગ			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત સ્નાતક (બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -4

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	ક્રેડિટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major(Core) મુખ્ય વિષય	BPES401	- Sports Injuries and First Aid - રમત ઈજાઓ અને પ્રાથમિક સારવાર	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES402	- Exercise Physiology - કસરતીય શરીર વિજ્ઞાન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES403	- Organization and Administration in PHY EDU - શા.શિમાં વ્યવસ્થા અને સંચાલન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES404P	- Specialization Game - વિશિષ્ટ રમત	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	BPES405P	- Kho-Kho - ખો-ખો	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		BPES406P	- Handball - હેન્ડબોલ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો	BPES407P	- Intramural participation, organization and competition - આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	BPES408P	- Udyog - ઉદ્યોગ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					420	20	200	300	500

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -4	BPES401	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Injuries and First Aid રમત ઈજાઓ અને પ્રાથમિક સારવાર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO5, PO6 and PO8		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
• રમત-ગમતમાં થતી વિવિધ ઈજાઓનો પરિચય અને પ્રકારો વિશે જાણે. • હાડકાંની ઈજાઓ અને વિશિષ્ટ ઈજાઓની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત-ગમતમાં થતી ઈજાઓનો અટકાવ તેમજ તેના સંરક્ષણ માટેના ઉપાયો વિશે માહિતી મેળવે. • રમત-ગમતમાં થતી ઈજાઓની ઉપચાર આપવાની પદ્ધતિઓ વિશે જાણ થાય. • પ્રાથમિક સારવારનો અર્થ, હેતુઓ તેમજ તેના સિદ્ધાંતો વિશેની માહિતી પ્રાપ્ત થાય.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	• રમત ઈજાઓનો પરિચય • રમત ઈજાઓનો પ્રકાર (આંતરિક ઈજાઓ અને બાહ્ય ઈજાઓ) • ઘા અને તેના પ્રકારો • લોહી બાજી જવું, • ચામડી છોલાવી, • સ્નાયું ખેંચાણ, • મચક • ગોટલા ચડવા)		

		12
એકમ 2	હાડકાંનું ભાંગી જવું અને તેના પ્રકારો, હાડકાંનું ખસી જવું ટેનિસ એલ્બોની ઈજા, લક્ષણો, કારણો અને તેના ઉપચાર ધૂંટણની ઈજા લક્ષણો, કારણો અને તેના ઉપચાર	12
એકમ 3	ઈજા અટકાયતના પગલા પુનઃસ્થિતિ સ્થાપનના ધ્યેયો, હેતુઓ, વિવિધ પદ્ધતિઓ અને સાધન અને સુવિધાઓ	12
એકમ 4	શીતોપચાર વર્લપૂલ બાથ, પેરાફીન બાથ કોન્ટ્રાસ્ટ બાથ શોર્ટવેવ ડાયથર્મી, લોંગવેવ ડાયથર્મી અલ્ટ્રાસાઉન્ડ	12
એકમ 5	પ્રાથમિક સારવારનો પરિચય અને અર્થ પ્રાથમિક સારવારના હેતુઓ, પ્રાથમિક સારવારના સિદ્ધાંતો, કૃત્રિમ શ્વાસોચ્છવાસ મૂર્છા આવવી - સામાન્ય કારણો, લક્ષણો અને તાત્કાલિક સારવાર	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
મગનભાઈ તાળા અને અન્ય, રમત વિજ્ઞાન, જેતપુર સનરાઇઝ પ્રકાશન 2007 પાનનં. 84-86. 2. કાન્તીભાઈ રા. પટેલ રમત ઔષધ વિજ્ઞાન, રમા પ્રકાશન, ગાંધીનગર 2006 પાનનં. 24-29, 96-100. 3. જમનાદાસ કે. સાવલિયા અને અન્ય, રમત વિજ્ઞાન, હે.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી પાટણ પાનનં. 1 - 114 4. અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષા તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન નવીદિલ્હી, કલ્યાણી પબ્લિકેશન 2004 પાનનં. 372-375, 376-381, 385-394		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -4	B PES402	Major (Core) મુખ્ય વિષય Exercise Physiology કસરતીય શરીર વિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5 and PO9		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનના મૂળભૂત ખ્યાલો વિશે જાણે. કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ, મહત્વ અને તેના વ્યાપ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. કસરત અને તાલીમની જુદા-જુદા તંત્રો પર થતી અસરો વિશે જાણે. માદક દવાઓનો ઇતિહાસ અને વર્ગીકરણ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. શારીરિક યોગ્યતાનો અર્થ અને પ્રકારો વિશે જાણે. આહારનો અર્થ અને ઘટકો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	કસરતીય શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતમાં તેની આવશ્યકતા શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતમાં તેનું મહત્વ શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતમાં તેનો વ્યાપ સ્નાયુના પ્રકારો અને સ્નાયુકોષના પ્રકારો		12

	સ્લાઈડીંગ ફિલામેન્ટ થિયરી સ્નાયુ કાર્ય માટે શક્તિ (ઈંધણ)	
		12
એકમ 2	કસરત અને તાલીમની રુઘિરાભિસરણ તંત્ર પર થતી અસર કસરત અને તાલીમની સ્નાયુતંત્ર પર થતી અસર કસરત અને તાલીમની શ્વસનતંત્ર પર થતી અસર	
		12
એકમ 3	માદક દવાઓ / ડોપિંગનો અર્થ અને વ્યાખ્યા માદક દવાઓનો ઇતિહાસ માદક દવાઓનું વર્ગીકરણ	
		12
એકમ 4	શારીરિક યોગ્યતાનો અર્થ અને વ્યાખ્યા શારીરિક યોગ્યતાના પ્રકારો, ઘટકો અને તેનું મહત્વ ઉષ્માપ્રેરક વ્યાયામ અને પ્રશમન (કુલીન ડાઉન) સેકન્ડ વિંડ, પ્રાણવાયુનું દેવું મિનટ વેન્ટિલેશન અને વિઓ ટુ મેક્ષ (Vo2 to Max.)	
		12
એકમ 5	આહારનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ સમતોલન આહારનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ આહારના વિવિધ ઘટકો - કાર્બોહાઈડ્રેટ, પ્રોટીન, ચરબી, ખનિજ દ્રવ્ય, વિટામીન્સ અને પાણી રમત સ્પર્ધા પહેલાં, દરમિયાન અને પછીનો યોગ્ય આહાર આહાર પત્રક બનાવતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો.	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
1	સંધ્યાબેન તિવારી, એકસરસાઈજ ફિઝિયોલોજી, સ્પોર્ટ્સ પબ્લિકેશન, પાના નં-1-13,113-159,38-84,166-178.	
2	શરદચન્દ્ર મિશ્રા, ફિઝિયોલોજી ઈન સ્પોર્ટ્સ, સ્પોર્ટ્સ પબ્લિકેશન, પાના નં-83-109,435-442.	
3	અજમેરસિંહ અને અન્ય શારીરિક શિક્ષા તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન નવીદિલ્હી કલ્યાણી પબ્લિકેશન પાના નં. 249-259,263-276,277-286,295-314,328-331,210-218.	

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -4	BPES403	Major (Core) મુખ્ય વિષય Organization and Administration in Physical Education શારીરિક શિક્ષણમાં વ્યવસ્થા અને સંચાલન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3 and PO4		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
• રમત સંચાલનની વિવિધ સંસ્થાઓ અને વ્યવસ્થાતંત્રની માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • શારીરિક શિક્ષણમાં વ્યવસ્થા અને સંચાલન વિશે સમજ કેળવાય. • રાજ્ય શિક્ષણ અને શારીરિક શિક્ષણ વ્યવસ્થાતંત્રની માહિતી મેળવે. • શારીરિક શિક્ષણમાં મેદાન રચના અને જાળવણી વિશે સમજ કેળવાય • શારીરિક શિક્ષણમાં નેતૃત્વ માટેના ગુણોની સમજ કેળવાય. • શાળામાં ઉપયોગી થતાં પત્રકો અને સ્પર્ધાઓ વિશે જાણે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	• વ્યવસ્થા અને સંચાલનનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, મહત્વ અને તેના ક્ષેત્રો • રમતોમાં વ્યવસ્થા તંત્ર, અર્થ અને વ્યાખ્યા • મહાવિદ્યાલયનું વ્યવસ્થાતંત્ર • યુનિવર્સિટીનું વ્યવસ્થાતંત્ર • રાજ્યનું વ્યવસ્થાતંત્ર		

		12
એકમ 2	શારીરિક શિક્ષણમાં સગવડો અને આયોજન મેદાનની રચના કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો મેદાનની જાળવણી માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો શારીરિક શિક્ષણમાં સાધન અને સુવિધાઓની આવશ્યકતા બિન ઉપયોગી સાધનોની મરામત, જાળવણી અને નિકાલ	
		12
એકમ 3	નેતૃત્વનો અર્થ અને વ્યાખ્યા શારીરિક શિક્ષણમાં નેતૃત્વ નેતૃત્વની અગત્યતા શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષકની શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક લાયકાત શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષકના લક્ષણો ગુજરાતમાં શિક્ષકોની તાલીમ માટેની સગવડો	
		12
એકમ 4	સમયપત્રકનો અર્થ, વ્યાખ્યા, મહત્વ, પ્રકાર અને સિદ્ધાંતો	
એકમ 5	પત્રકો અને રજીસ્ટર, શાળાપત્રકોનું મહત્વ, શાળાપત્રકના પ્રકાર, હાજરીપત્રક, પ્રગતિપત્રક, ડેડસ્ટોકપત્રક સાધનોની ખરીદી પ્રક્રિયા - ખરીદી અંગેના સિદ્ધાંતો, સાધનો ખરીદીની પદ્ધતિઓ, સાધનોની જાળવણી માટેની બાબતો, ખાસ સાધનોની જાળવણી	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
શારીરિક શિક્ષણમાં વ્યવસ્થા અને સંચાલન, હે.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટીપાટણ પાનનં. 1-3,6-8, 10-12, 48, 49, 51, 45-54, 68-74, 77-78 અને 39-44. શારીરિક શિક્ષણ અને રમતમાં વ્યવસ્થાપન અને સંચાલન, ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, સેક્ટર-10/એ, ગાંધીનગર-382010 પાનનં.70-84, 102-107, 108-110.		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 4	BPES404P	Major (Core) મુખ્ય વિષય વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈ પણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2 and PO4, PO12	ક્રેડીટ - 1	, કલાક - 30	

અધ્યયન નિષ્પત્તિ

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે
- રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય
- રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિદર્શન પદ્ધતિ
2. દાર્શનિક પદ્ધતિ
3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ
4. વર્ણન પદ્ધતિ
5. ઐચ્છિક પદ્ધતિ
6. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ
7. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ
8. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ

પ્રાયોગિક		કલાક
1	બાસ્કેટબોલ- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ : લેઅપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિષ્ટ. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ	30 કલાક
2	વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને	

	મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ પાસીંગ - અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્પેશિંગ - ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્પેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્પેશ ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક, રમતના નિયમો ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિશ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ	
3	હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ, ઊંચુ, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પશૂટ લોંગ, જમ્પ શૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોર્ટ વીથ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિશ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ	
4	કબડ્ડી - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી, ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિશ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ	
5	ખો-ખો - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો - સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો - પગે સ્પર્શ કરવો, ફૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, 45⁰ ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો. ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિશ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)	

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 4	BPES405P	Minor ગૌણ વિષય Kho-Kho ખો-ખો	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO9 and PO10	ક્રેડીટ - 2	, કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Kho-Kho			
ખો-ખો			
2 ક્રેડીટ			
			કલાક
મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક રમનારના કૌશલ્યો - સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોર્ઝીંગ ક મારનારના કૌશલ્યો - પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, 45⁰ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 4	BPES406P	Minor ગૌણ વિષય Handball હેન્ડબોલ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO10 and PO11	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Handball			
હેન્ડબોલ			
2 ક્રેડીટ			
			કલાક
મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પશૂટ લોંગ, જમ્પશૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોર્ટ વીથ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકિંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 4	VAC013	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો Intramural participation, organization and competition આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO4, PO11 and PO12	ક્રેડીટ 1	: કલાક 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે સ્પર્ધાનું પૂર્વ આયોજન કરતાં શીખે રમતનું સંપૂર્ણ આયોજન અને વ્યવસ્થાપન કરતાં શીખે રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન			કલાક
			30
સ્પર્ધા પૂર્વે આયોજન - રમતનું કલીનીક (રમતનું મેદાન, નિયમો અને પંચકાર્ય વિશેની જાણકારી), મેદાન અંકન, અન્ય વ્યવસ્થાઓ મેદાન આયોજન - મેદાન સફાઈ, સુશોભન તથા મેદાનના સાધનોની વ્યવસ્થા સ્પર્ધા આયોજન - સ્પર્ધાના ઉદ્ઘાટનથી સ્પર્ધાની પૂર્ણાહુતિ સુધીનું તમામ આયોજન રમતમાં ભાગીદારી - જુદી જુદી રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી પંચકાર્ય - જુદી જુદી રમતોમાં પંચકાર્યની જવાબદારી તથા ભાગીદારી			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પરીક્ષા (25 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 4	SEC016	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો (સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટસ રીપેરીંગ) અથવા ફીટનેશ ટ્રેનર (એડ ઓન કોર્સ)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO10 and PO11, PO12	ક્રેડીટ 2 : કલાક 60		
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો, યોગ અને જિમ્નાસ્ટીક મેદાનનું નિર્માણ અને અંકન સાધનોની મરામત, સાધનોનું નિર્માણ તેમજ સાધનોની જાળવણી અંગેની સમજ કેળવે			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
			કલાક
અભ્યાસક્રમમાં આવતા સ્પોર્ટ્સ ગ્રાઉન્ડ મેન્ટેનન્સ & સ્પોર્ટ્સ ઈક્વીપમેન્ટસ રીપેરીંગ			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત સ્નાતક (બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -5

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPES501	- Basic Principles of Physical Education - શારીરિક શિક્ષણના પાયાગત સિદ્ધાંતો	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES502	- Sports Medicine - રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES503	- Kinesiology and Biomechanics - હલનચલન શાસ્ત્ર અને જૈવચંત્ર વિજ્ઞાન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES504P	- Specialization Game - વિશિષ્ટ રમત	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	BPES505P	- Badminton - બેડમિન્ટન	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		BPES506P	- Volleyball - વોલીબોલ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
7	Internships	BPES507P	-	પ્રાયોગિક	90	3	30	45	75
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					420	20	200	300	500

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -5	BPE501	Major (Core) મુખ્ય વિષય Basic Principles of Physical Education શારીરિક શિક્ષણના પાયાગત સિદ્ધાંતો	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO2 and PO4		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
શારીરિક શિક્ષણના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. શારીરિક શિક્ષણ વિષયના ખ્યાલ પ્રાપ્ત થાય. શિક્ષણ અને શારીરિક શિક્ષણનો અર્થ, ધ્યેયો અને હેતુઓ વિશે જાણકારી મેળવે. શારીરિક શિક્ષણનો જુદા જુદા શિક્ષણ સાથેનો સંબંધ વિષે જાણે. શારીરિક શિક્ષણમાં કારકિર્દી ઘડતરની તકો વિશે જાણે. સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો અને રાષ્ટ્રીય એકતામાં શારીરિક શિક્ષણના ફાળા વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. રમત-ગમતમાં મનોવૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતોના ઉપયોજનનું કૌશલ્ય કેળવે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	શિક્ષણનો અર્થ શિક્ષણની આધુનિક વ્યાખ્યાઓ શિક્ષણના પ્રકારો અને શિક્ષણનું મહત્વ શારીરિક શિક્ષણનો અર્થ વ્યાખ્યાઓ, ધ્યેયો અને હેતુઓ શારીરિક શિક્ષણ પ્રત્યેની ખોટી માન્યતાઓ		
			12
એકમ 2	શારીરિક શિક્ષણનો શિક્ષણ, સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ અને રંજનાત્મક શિક્ષણ સાથેના સંબંધો		

	શારીરિક શિક્ષણના જૈવયાંત્રિક સિદ્ધાંતો વૃદ્ધિ અને વિકાસ-અર્થ, વ્યાખ્યા અને તફાવત	
		12
એકમ 3	જાતિ તફાવત અને રમતોમાં તેની અગત્યતા શારીરિક શિક્ષણમાં કારકિર્દી ઘડતરની તકો શિક્ષક, રાહબર, જીમ ઈન્સ્ટ્રક્ટર, ફિઝીયોથેરાપિસ્ટની શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમત ક્ષેત્રે ભૂમિકા	
		12
એકમ 4	સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો (સામાજિક સિદ્ધાંતો) વ્યક્તિના વિકાસમાં સમાજનો ફાળો સામાજિકરણની વિવિધ સંસ્થાઓ (કુટુંબ અને શાળા) શારીરિક શિક્ષણ દ્વારા સામાજિક મૂલ્યોનું ઘડતર રાષ્ટ્રીય એકતામાં શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતનો ફાળો	
એકમ 5	માનસશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો (મનોવૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો) રમત દેખાવને અસર કરનારાં મનોવૈજ્ઞાનિક પરિબલો મનોશારીરિક સંબંધ	12

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)
સંદર્ભગ્રંથો:	
1. ગુણવંત શાહ, શિક્ષણ દર્શન, બી.એસ.શાહ પ્રકાશન અમદાવાદ પાન.નં.1-9 2. જયેન્દ્ર દવે, શિક્ષણ ચિંતકોનું શિક્ષણ, બી.એસ.શાહ પ્રકાશન અમદાવાદ પાન.નં. 59-60 3. જી. ટી. સરવૈયા, શારીરિક શિક્ષણના સિદ્ધાંતો અને પ્રવાહો, હે.ઉ.ગુ. યુનિવર્સિટી પાટણ પાન.નં. 1-28, 29-35, 48-53. 4. આત્મારામભાઈ પટેલ અને શ્રી દેવેન્દ્રભાઈ સોલંકી, રમત મનોવિજ્ઞાન, નવભારત પ્રકાશન અમદાવાદ પાન.નં. 13-22 5. જી. ટી. સરવૈયા, શારીરિક શિક્ષણના સિદ્ધાંતો અને પ્રવાહો, હે.ઉ.ગુ. યુનિવર્સિટી પાટણ પાન.નં. 84-95, 6. જી.ટી.સરવૈયા, શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન અને શિક્ષણ, ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ ગાંધીનગર 7. અજમેરસિંહ અને અન્ય શારીરિક શિક્ષા તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન નવીદિલ્હી, કલ્યાણી પબ્લિકેશન 2004 પાન.નં. 372-375, 376-381, 385-394	

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -5	BPE502	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Medicine રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO3, PO4 and PO5		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
• રમતમાં થતી વિવિધ ઈજાઓની અટકાયત અને સારવારની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર વિશે સામાન્ય સમજણ મેળવે, અને રમતમાં તેની અગત્યતા જાણે. • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રના આધુનિક ખ્યાલો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • વિવિધ રમતોની ઈજાઓ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • માદક દવાઓ વિશે માહિતી મેળવે. • આહારના ઘટકોની જાણકારી મેળવે. • શરીરના તંત્રો પર વ્યાયામની અસરો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	• રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રના ધ્યેયો અને હેતુઓ • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રની અગત્યતા		
			12
એકમ 2	• રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રના શારીરિક શિક્ષણમાં વિવિધ ક્ષેત્રો • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રમાં રમત ચિકિત્સકની ભૂમિકા અને કાર્યો		

	• રમતમાં ઈજા થવાના કારણો • ઈજા રોકવાના ઉપાય • રમતમાં ઈજાઓ (નાજૂક પેશીઓ તેમજ સાંધાની ઈજાઓ)	
એકમ 3	• માદક દવાઓ વ્યાખ્યા અને અર્થ • માદક દવાઓનો ઇતિહાસ • માદક દવાઓનું વર્ગીકરણ	12
એકમ 4	• આહારનો અર્થ અને વ્યાખ્યા • આહારના વિવિધ ઘટકો • સ્પર્ધા પહેલા, સ્પર્ધા દરમ્યાન અને સ્પર્ધા પછીનો યોગ્ય આહાર.	12
એકમ 5	• રૂઢિરામિસરણતંત્ર પર કસરત અને તાલીમની અસર • શ્વસનતંત્ર પર કસરત અને તાલીમની અસર • સ્નાયુતંત્ર પર કસરત અને તાલીમની અસર • સેકંડ વિંડ, પ્રાણવાયુનું દેવું.	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	1. એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) 2. સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) 3. આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
1. ઓ. પી. સોની ખેલ ચિકિત્સા તથા પુનર્વસન, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, નવી દિલ્હી. 2. હોશિયાર સિંહ, ખેલ ચિકિત્સા એવં વ્યાયામ ક્રિયા વિજ્ઞાન, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, નવી દિલ્હી. 3. પટેલ હર્ષદ આઈ., ચનિયારા નવીનચંદ્ર જે., રમત વિજ્ઞાન, અમદાવાદ: અનડા પ્રકાશન, 1987. 4. સાવલિયા જમનાદાસ, સોની જતીનકુમાર, સાવલિયા જગદીશ, રમત વિજ્ઞાન, પાટણ: હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિ. 2006. 5. પટેલ મુકેશભાઈ જી., રમત વિજ્ઞાન, વિસનગર: ગુજરાત, 2005. 6. સિંહ વિજય, શારીરિક શિક્ષા મેં ખેલ ચિકિત્સા, ન્યુ દિલ્હી: ફેન્ડસ પબ્લિકેશન.		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -5	BPE503	Major (Core) મુખ્ય વિષય Kinesiology and Biomechanics હલનચલન શાસ્ત્ર અને જૈવચંત્ર વિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5 and PO10		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60

અધ્યાપન નિષ્પત્તિ

- હલનચલનશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં તેની અગત્યતા જાણે
- હલનચલનશાસ્ત્ર અને જૈવચંત્ર વિજ્ઞાનના મૂળભૂત સમજણ અને રમત દેખાવ ઉપયોગિતાની સમજ કેળવે
- સપાટી તથા ધરી તેમજ સાંધાઓ પર થતા વિવિધ પ્રકારના હલનચલનની જાણકારી મેળવે
- ગતિ અને તેના પ્રકારો અને ઉચ્ચાલન તેમજ બળના સિદ્ધાંતોની સમજ કેળવે
- ખેલક્રૂદ અને રમત કૌશલ્યોમાં વાપરતા ગતિના પ્રકારો અને યાંત્રિક પૃથક્કરણ જાણકારી મેળવી

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ
2. ચર્ચા પદ્ધતિ
3. વર્કશોપ પદ્ધતિ
4. સેમિનાર પદ્ધતિ
5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ
6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ
7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ
9. મિશ્ર પદ્ધતિ
10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ
11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ

એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

એકમ		કલાક
એકમ 1	• હલનચલનશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં તેની અગત્યતા. • હલનચલનશાસ્ત્રની મર્યાદાઓ, યાંત્રિક મર્યાદા, શારીરિક મર્યાદા, મનોવૈજ્ઞાનિક મર્યાદા	12

એકમ 2	• શરીરની પ્રાથમિક સ્થિતિઓ, ગુરુત્વ-મધ્યબિંદુ, ગુરુત્વરેખા, શારીરિક ક્રિયાઓમાં સપાટી તથા ધરી વિશેના સિધ્ધાંતો. • સાંધાઓના પ્રકારો 1. ચલ સાંધાઓ 2. અચલ સાંધાઓ 3. અંશતઃ ચલ સાંધાઓ • અસ્થિર સાંધાઓ પર થતા વિવિધ પ્રકારના હલનચલન. 1. સામાન્ય હલનચલન 2. વિશિષ્ટ હલનચલન • સ્નાયુઓના તંતુઓની રચનાના આધારે વર્ગીકરણ • સ્નાયુઓના કાર્યના આધારે વર્ગીકરણ	12
એકમ 3	• ગતિ અને તેના પ્રકારો. 1. સ્થાનાંતર ગતિ 2. પરિભ્રમણ ગતિ ➤ ચક્રવા ગતિ ➤ સ્થાનાંતર અથવા સ્થાનાંતરિય ગતિ - સીધી સુરેખ ગતિ - વક્રિય સુરેખ ગતિ • ખેલફૂદ અને રમત કૌશલ્યોમાં વપરાતા ગતિના પ્રકારો. 1. પુનરાવર્તિત ગતિ. 2. ડોલન ગતિ. 3. પ્રક્ષેપ ગતિ. • ગતિને અસર કરતા પરિબળો. 1. વાતાવરણીય પરિબળો 2. ઘર્ષણ 3. હવાનો અવરોધ 4. ગુરુત્વાકર્ષણ બળ • પાણીનો અવરોધ.	12
એકમ 4	• ન્યુટનના ગતિના નિયમો 1. જડત્વનો નિયમ 2. પ્રવેગનો નિયમ 3. આઘાત પ્રત્યાઘાતનો નિયમ	12

	• ઉચ્ચાલનના પ્રકારો. 1. પહેલા પ્રકારનું ઉચ્ચાલન 2. બીજા પ્રકારનું ઉચ્ચાલન 3. ત્રીજા પ્રકારનું ઉચ્ચાલન • રમતોમાં ઉચ્ચાલનોની ભુજાઓનો ઉપયોગ 1. લાંબી ભુજાઓ 2. ટૂંકી ભુજાઓ • ચક્રાકાર ગતિમાં વાપરતા બળના પ્રકારો 1. કેન્દ્ર ગામી બળ • કેન્દ્ર ત્યાગી બળ	

એકમ 5	• જૈવચંત્ર વિજ્ઞાનનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં તેની અગત્યતા. • રમત કૌશલ્યનું યાંત્રિક પૃથક્કરણ - ખેલફૂદ (દોડ, લાંબીફૂદ અને ગોળાફેંક) - વોલીબોલ (સ્મેશિંગ અને બ્લોકિંગ) - બાસ્કેટબોલ (લે-અપ-શોટ અને પીવોટીંગ) - ખો-ખો (ફૂક મારવી અને 45° ના ખૂણે માર) - કબડ્ડી (સાઈડ કીક અને પગ પકડવો) • હેન્ડબોલ (જમ્પ શૂટ લોંગ અને ગોલ કિર્પીંગ)	12

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક (40 ગુણ)	1. એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) 2. સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) 3. આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)
બાહ્ય (60 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)

સંદર્ભગ્રંથો:
1. પટેલ હર્ષદ આઈ., ચનિયારા નવીનચંદ્ર જે., રમત વિજ્ઞાન, અમદાવાદ: અનડા પ્રકાશન, 1987સિંહ વિજય, શારીરિક શિક્ષા મેં ખેલ ચિકિત્સા, ન્યુ દિલ્હી: ફેન્ડસ પબ્લિકેશન. 2. સાવલિયા જમનાદાસ, સોની જતીનકુમાર, સાવલિયા જગદીશ, રમત વિજ્ઞાન, પાટણ: હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિ. 2006. 3. ઓ. પી. સોની ખેલ ચિકિત્સા તથા પુનર્વસન, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, નવી દિલ્હી. 4. હોશિયાર સિંહ, ખેલ ચિકિત્સા એવં વ્યાયામ ક્રિયા વિજ્ઞાન, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, નવી દિલ્હી. 5. પટેલ મુકેશભાઈ જી., રમત વિજ્ઞાન, વિસનગર: ગુજરાત, 2005.

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 5	BPES504P	Major (Core) મુખ્ય વિષય વિશિષ્ટ રમત (બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડ્ડી, ખો-ખો - કોઈ પણ એક)	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2 and PO4, PO12	ક્રેડીટ - 1	, કલાક - 30	

અધ્યયન નિષ્પત્તિ

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે
- રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય
- રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિદર્શન પદ્ધતિ
2. દાર્શનિક પદ્ધતિ
3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ
4. વર્ણન પદ્ધતિ
5. ઐચ્છિક પદ્ધતિ
6. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ
7. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ
8. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ

પ્રાયોગિક		કલાક
1	બાસ્કેટબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) પાસિંગ : ટૂ હેન્ડ ચેસ્ટ પાસ, ટૂ હેન્ડ બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હૂક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ ઊંચું, નીચું. શૂટિંગ : લે અપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો, અટકવું રિબાઉન્ડિંગ, પિવોટિંગ, રમતના નિયમો. ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિષ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા	30

	રેકોર્ડ બૂક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)
2	વોલીબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ પાસિંગ - અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ - ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિષ્ટ. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા રેકોર્ડ બૂક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનાય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)
3	હેન્ડબોલ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ડ્રિબલીંગ : મધ્યમ, ઊંચું, નીચું પાસિંગ: ચેસ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રિસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ શુટિંગ : જમ્પ શૂટ લોંગ, જમ્પ શૂટ હાઈ, ફાલ શૂટ, જમ્પ ફાલ શૂટ, લોંગ શૂટ, સ્ટ્રેટ શોર્ટ વીથ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, સ્ટ્રેટ શોટ વીધાઉટ બ્લોકીંગ સ્ટેપ, ગોલકિપીંગ, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિષ્ટ. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા રેકોર્ડ બૂક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)
4	કબડ્ડી - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો, પગ પકડવો, કવર કરવું, લાત મારવી,

	ડાઈવ મારવી અને ઘેરો તોડવો, રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિષ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા રેકોર્ડ બૂક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)
5	ખો-ખો - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય, પંચોની ફરજો પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો – સિંગલ ચેઈન, ડબલ ચેઈન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોઝીંગ કરવું અને મારનારના કૌશલ્યો – પગે સ્પર્શ કરવો, ડૂક મારવી, ડાઈવ મારવી, 45° ના ખૂણે માર કરવો, સાચી ખો), રમતના નિયમો, ઇન્ડોર મેદાન રચના અને અંકન, લાઈટીંગ વ્યવસ્થા, પ્રતિનય / પુરક રમતો, વિશિષ્ટ કૌશલ્ય પ્રાવિષ્ય. વ્યુહરચના અને વ્યુહાત્મક સ્થિતિઓની પ્રાયોગિક અને સૈદ્ધાંતિક સમજ, કૌશલ્યોનું વૈજ્ઞાનિક પૃથ્થકરણ, રમતનું પંચકાર્ય, વિશિષ્ટ કસરતો અને તાલિમ પ્રક્રિયા રેકોર્ડ બૂક / પ્રોજેક્ટ વર્ક (રમતનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, મેદાન રચના અંકન અને સાધન સુવિધા, ઉષ્માપ્રેરક, વિશિષ્ટ કસરતો અને કુલીંગ ડાઉન, રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો, રમતના નિયમો, પ્રતિનય રમતો, રમતની યુક્તિ પ્રયુક્તિ, વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, પંચોની ફરજો અને જવાબદારી, ગુણપત્રકો, સંજ્ઞાઓ, પંચ અને ખેલાડીનો ગણવેશ, ખેલાડીની પસંદગી, વિવિધ રેકોર્ડ (ગુજરાત, ભારત, એશિયન, ઓલમ્પિક, વિશ્વ)
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 5	BPES505P	Minor ગૌણ વિષય Badminton બેડમિન્ટન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO4 and PO10	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Badminton			
બેડમિન્ટન			
2 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક શટલ કોકની ગ્રીપ : ફેધર ગ્રીપ, મિડ ગ્રીપ, બેસ હોલ્ડ ગ્રીપ સર્વિસ : ફોરહેન્ડ હાઈ સર્વિસ, બેકહેન્ડ લો સર્વિસ સ્ટ્રોક : ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, બેકહેન્ડ સ્ટ્રોક, ઓવરહેડ સ્ટ્રોક, ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, ફોરહેન્ડ ડ્રોપ : ડ્રોપ શોટ, બેકહેન્ડ ડ્રોપ શોટ ડ્રાઈવ : ફોરહેન્ડ ડ્રાઈવ, બેકહેન્ડ ડ્રાઈવ, સ્મેશ : ફોરહેન્ડ સ્મેશ, ફોરહેન્ડ સ્મેશ વીથ જમ્પ,			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 5	BPE506P	Minor ગૌણ વિષય Volleyball વોલીબોલ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO4 and PO10	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Volleyball વોલીબોલ 2 ક્રેડીટ			
			કલાક
મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક સર્વિસ- અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનિસ સર્વિસ પાસીંગ - અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ સ્મેશિંગ - ટુ લેગ ટેઈક ઓફ સ્ટેટ આર્મ હેન્ડ સ્મેશ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફ્લાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 5	BPES507P	Internships કેન્દ્ર નિવાસ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO9, PO11 and PO12	ક્રેડીટ 3	: કલાક 90	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
સમૂહ કાર્ય કરતાં શીખે વ્યાવસાયિક તૈયારીથી સભાન બને કેન્દ્ર નિવાસ દરમ્યાન નિર્દેશાત્મક અને પ્રાયોગિક અધ્યાપનને વધારે વાસ્તવિક અને વર્ગ ખંડની પરિસ્થિતિ અનુસાર સુસંગત બનાવવા કૌશલ્ય લક્ષી પ્રશિક્ષણની માહિતી પ્રાપ્ત થાય શિક્ષણની લાક્ષણિકતાનો પરિચય કેળવે આત્મવિશ્વાસમા વધારો કરતાં શીખે			
Internships કેન્દ્ર નિવાસ			કલાક
			90
- (10 Days Internship on occasion of 15 August Independence Day 15 ઓગસ્ટ સ્વતંત્રતા દિવસ નિમિત્તે 10 દિવસનો કેન્દ્ર નિવાસ)			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક મૂલ્યાંકન	30 ગુણ		
બાહ્ય મૂલ્યાંકન	45 ગુણ		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -6	BPES601	Major (Core) મુખ્ય વિષય Officiating and Coaching પંચકાર્ય અને રાહબરી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO4 and PO11		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
• પંચકાર્ય અને રાહબરી વિશેનો ખ્યાલ અને સમજ ઉભી થાય. • પંચકાર્યનો અર્થ, મહત્વ, સિદ્ધાંતો અને પંચની શૈક્ષણિક લાયકાત અને યોગ્યતાઓ વિશે જાણ થાય. • પંચની ફરજો અને તેના સંબંધો વિશે જાણકારી મેળવે. • રમતગમતમાં પંચો અને તેની જવાબદારીઓ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત થાય. • રાહબરનો અર્થ, સિદ્ધાંતો, લક્ષણો અને તેની યોગ્યતા વિશે જાણકારી મેળવે. • રાહબર અને પંચ તરીકેની જવાબદારીથી સભાનબને			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	• પંચકાર્યનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ • પંચકાર્યનું મહત્વ		12

	• પંચકાર્યના સિદ્ધાંતો • પંચકાર્યને અસર કરતાં પરિબળો • પંચની શૈક્ષણિક લાયકાત અને યોગ્યતાઓ	
એકમ 2	• પંચના લક્ષણો • પંચની ફરજો (રમત પેહલા, રમત દરમ્યાન, રમત પછી) • પંચોના સંબંધો (વ્યવસ્થાપક, રાહબર, કેપ્ટન, ખેલાડી, પ્રેક્ષકો અને પંચો સાથેના સંબંધો)	12
એકમ 3	• ભારતમાં પંચકાર્યનું ધોરણ સુધારવા માટેનાં પગલાં • રમતગમતનાં પંચો અને તેની જવાબદારીઓ	12
એકમ 4	• રાહબરનો અર્થ, વ્યાખ્યા • રાહબરીના સિદ્ધાંતો • સારા રાહબરનાં લક્ષણો • રાહબરને ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો • રાહબરની યોગ્યતા (શૈક્ષણિક, ચારિત્રિક અને વ્યાવસાયિક યોગ્યતા)	12
એકમ 5	• સારા ખેલાડીનાં લક્ષણો • ખેલાડીની પસંદગી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો • રમત સુરક્ષા: અર્થ, મહત્વ અને ઉપાયો	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
પંચકાર્ય અને રાહબરી ભાગ-2, પ્રિ. કરણસિંહ ગોહિલ, ડૉ. પી.ડી. શર્મા, ડૉ. જી. કે. સાવલિયા, શ્રી આઇ. યુ. સીડા, મોહનભાઈ ટી. ટંડેલ, ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ ગાંધીનગર.		

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા
શારીરિક શિક્ષણ અને રમત સ્નાતક (બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -6

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPES601	- Officiating and Coaching - પંચકાર્ય અને રાહબરી	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES602	- Sports Management - રમત સંચાનલ	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES603	- Method and Planning in Physical Education - શારીરિક શિક્ષણમાં પધ્ધતિ અને આયોજન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES604P	- Practical Coaching lesson for Specialization game, Other game and Athletics (Internal and External) - વિશિષ્ટ રમત, અન્ય રમત અને ખેલફૂદના પ્રાયોગિક કોચિંગ લેશન (આંતરિક અને બાહ્ય)	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
2	Minor ગૌણ વિષય	BPES605P	- Football / Table Tennis - ફૂટબોલ / ટેબલ ટેનિસ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		BPES606P	- Wrestling / Tennis - કુસ્તી / ટેનિસ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	BPES607	- Hindi - હિન્દી	સૈધાંતિક	30	2	20	30	50
5	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો	BPES608P	- Intramural participation, organization and competition - આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					390	20	200	300	500

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -6	BPES602	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Management રમત સંચાલન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO9 and PO10		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
• રમત સંચાલનનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, મહત્વ અને કાર્યોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત સંચાલનનું મહત્વ અને આયોજનની માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • આંતરગૃહ અને બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાનું આયોજન, પંચકાર્ય અને જુદી-જુદી સમિતિ વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત-ગમતમાં સાધન-સુવિધા બજેટ (નાણાં), વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતના પ્રચાર માધ્યમો પ્રચાર અને પ્રસાર જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	• રમત સંચાલન - રમત સંચાલન અર્થ, - રમત સંચાલન વ્યાખ્યા, - રમત સંચાલન મહત્વ, - રમત સંચાલનના કાર્યો		
			12
એકમ 2	• રમતોમાં આયોજન - રમત આયોજનનો અર્થ - રમત આયોજનની વ્યાખ્યાઓ		

	- રમત આયોજનનું મહત્વ	
		12
એકમ 3	સ્પર્ધા સંચાલન: (અ) આંતરગૃહ સ્પર્ધા સંચાલન - આંતરગૃહ સ્પર્ધાનું આયોજન - પંચકાર્ય અને મેદાન માર્કીંગ (બ) બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાનું સંચાલન - બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાનું આયોજન - બાહ્યગૃહ સ્પર્ધાની સમિતિઓ	
		12
એકમ 4	રમતગમતમાં સાધન સુવિધા સંચાલન અને બજેટ - સાધન સુવિધા - સાધનોના પ્રકાર - સાધનોની જાળવણી - સાધનોની ખરીદી - રમત ગમતમાં નાણાં (બજેટ)ની વ્યવસ્થા	
એકમ 5	શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતમાં પ્રચાર માધ્યમો - રમત-ગમતમાં પ્રચાર માધ્યમો - રમતોનો પ્રચાર અને પ્રસાર	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
સમીરન ચક્રવર્તી, સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ, દિલ્હી: ઈન્ડિરા ગાંધી ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ સાયન્સ. બોની એલ. પાર્ક હાઉસ, ધ મેનેજમેન્ટ ઓફ સ્પોર્ટ્સ, મોસ્બી કંપની, 1991. સુધીરકુમાર શર્મા અને કે. જી. ગોહિલ, મેનેજરમેન્ટ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, એજ્યુકેશન એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, દિલ્હી, 2013. સીમા એફ. નિરમીઝી અને અન્ય, રમત સંચાલન, અમદાવાદ: પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, 2011. કરણસિંહ આર. ગોહિલ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણમાં વ્યવસ્થા અને સંચાલન, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, 2006.		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -6	BPES603	Major (Core) મુખ્ય વિષય Method and Planning in Physical Education શારીરિક શિક્ષણમાં પદ્ધતિ અને આયોજન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO4 and PO12		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
શારીરિક શિક્ષણમાં અધ્યાપનની પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક તકનીકોનો ખ્યાલ અને સમજણ પ્રાપ્ત થાય. શારીરિક શિક્ષણમાં અધ્યાપનની પદ્ધતિઓ વિશે જાણ થાય. શિક્ષણમાં ઉપયોગી થતા શૈક્ષણિક સાધનો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે અને તેનું ઉપયોજન કરતાં શીખે. શારીરિક શિક્ષણમાં પાઠના પ્રકારો, પાઠ આયોજન અને પાઠ નિરીક્ષણની સમજ પ્રાપ્ત થાય. રમત-ગમતમાં સ્પર્ધા પદ્ધતિઓના પ્રકાર અને લાભ-લાભ વિશે જાણે. પ્રમાણભૂત ટ્રેક, ફૂટ અને ફેકના મેદાનોનું અંકન વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ સીમ્પોઝયમ પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	શારીરિક શિક્ષણની અધ્યાપન પદ્ધતિઓ અર્થ, વ્યાખ્યાઓ અને પરિચય હુકમ પદ્ધતિ, દાર્શનિક પદ્ધતિ, વર્ણન પદ્ધતિ, દર્પણ પદ્ધતિ, રૂકાવટ સે વર્ણન પદ્ધતિ, વર્ણન સે રૂકાવટ પદ્ધતિ, તાલ સે પદ્ધતિ, અભિનય પદ્ધતિ, ખંડ પદ્ધતિ, અખંડ પદ્ધતિ		
			12

એકમ 2	પાઠ આયોજન - પાઠના પ્રકારો - પાઠ આયોજનના વિભાગો - પાઠ આયોજનની વિભાગવાર સમજૂતી ➤ પ્રારંભિક વિભાગ ➤ શૈક્ષણિક વિભાગ રંજન વિભાગ	
		12
એકમ 3	અધ્યાપન સાધનો - દ્રશ્ય સાધનો - શ્રાવ્ય સાધનો - દ્રશ્ય - શ્રાવ્ય સાધનો શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતમાં દ્રશ્ય - શ્રાવ્ય સાધનોની ઉપયોગિતા	
		12
એકમ 4	સ્પર્ધા પદ્ધતિઓ અને તેના પ્રકારો - બાતલ પદ્ધતિનો પરિચય અને બાતલ સ્પર્ધા પદ્ધતિ - ચક્ક પદ્ધતિનો પરિચય અને ચક્ક સ્પર્ધા પદ્ધતિ - બાતલ પદ્ધતિના લાભાલાભ અને ચક્ક પદ્ધતિના લાભાલાભ - મિશ્ર સ્પર્ધા પદ્ધતિઓ ➤ બાતલ - બાતલ પદ્ધતિ ➤ બાતલ - ચક્ક પદ્ધતિ ➤ ચક્ક - ચક્ક પદ્ધતિ ચક્ક - બાતલ પદ્ધતિ	
એકમ 5	પ્રમાણભૂત ટ્રેક અને ખેલફેલ મેદાનોની રચના અને અંકન - ત્રિજ્યા દ્વારા 400 મીટર દોડના પ્રમાણભૂત ટ્રેકનું આયોજન - પ્રસ્થાન (સીધું પ્રસ્થાન, વળાંક પ્રસ્થાન, ચકાવા પ્રસ્થાન) - ફેલ મેદાનોનું અંકન, ફેલ મેદાનોનું અંકન	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
મુકુંદભાઈ ઓ. શાહ, શારીરિક શિક્ષણમાં પદ્ધતિ અને આયોજન પ્રથમ આવૃત્તિ, ગાંધીનગર, ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ 2002 પાન નં, 1-8, 9-38, 48-66, 113 અને 78-130.		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 6	BPES604P	Major (Core) મુખ્ય વિષય વિશિષ્ટ રમત પ્રાયોગિક કોચિંગ લેશન Practical Coaching lesson	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO4 and PO10	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ			
કોચિંગ ક્ષમતાઓ કેળવે કોચિંગ પદ્ધતિઓ વિષે જાણે તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓની સમજ કેળવે કૌશલ્યો પર પ્રભુત્વ પ્રાપ્ત કરે વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતોના અમલીકરણ વિષે સમજ કેળવે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
હુકમ પદ્ધતિ દર્પણ પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ વર્ણન રૂકાવટ અને રૂકાવટ વર્ણન મિલ્લત પદ્ધતિ નિદર્શન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ તાલ સે પદ્ધતિ અભિનય પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
પ્રાયોગિક કોચિંગ લેશન			કલાક
વિશિષ્ટ રમત, અન્ય રમત અને ખેલકૂદના પ્રાયોગિક કોચિંગ લેશન (આંતરિક અને બાહ્ય)			30
વિશિષ્ટ રમતના ત્રણ આંતરિક કોચિંગ લેશન અન્ય રમતનો એક આંતરિક કોચિંગ લેશન એથલેટીક્સનો એક આંતરિક કોચિંગ લેશન વિશિષ્ટ રમતનો એક વાર્ષિક કોચિંગ લેશન			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પાઠ પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પાઠ પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 6	BPES605P	Minor ગૌણ વિષય Football / Table Tennis ફૂટબોલ / ટેબલ ટેનિસ	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO2, PO4 and PO12	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ ફૂટબોલ / ટેબલ ટેનિસ 2 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
ફૂટબોલ	- ફૂટબોલ રમતનો ઇતિહાસ મેદાન અંકન - રચના - માપન અને સાધન સુવિધાઓ ફૂટબોલ રમતનાં કૌશલ્યો (ફ્રિબલીંગ, હાફવોલી કિક, લોફ્ટેડ કિક, ગોલકીપીંગ અને કોર્નર કિક) રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય		60
ટેબલ ટેનિસ	- મેદાનની રચના અને અંકન રમતના સાધન અને સુવિધાઓ ટેબલ ટેનિસ રમતનાં વિવિધ કૌશલ્યોનું વિવરણ અને સમજૂતી પંચોની ફરજો		
ગ્રીપ	- શેક હેન્ડ ગ્રીપ, પેન હોલ્ડ ગ્રીપ		

સર્વિસ - સાદી સર્વિસ અને રિસીવિંગ (ફોરહેન્ડ અને બેક હેન્ડ), સાઈડ સ્પિન સર્વિસ અને રિસીવિંગ (ફોરહેન્ડ અને બેક હેન્ડ), બેક સ્પિન સર્વિસ અને રિસીવિંગ (ફોરહેન્ડ અને બેક હેન્ડ) એટેક - ફોર હેન્ડ ટોપ સ્પિન એટેક અને ડિફેન્સ, બેક હેન્ડ ટોપ સ્પિન એટેક અને ડિફેન્સ, ફોરહેન્ડ કાઉન્ટર એટેક અને ડિફેન્સ, બેકહેન્ડ કાઉન્ટર એટેક અને ડિફેન્સ, રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 6	BPES606P	Minor ગૌણ વિષય Wrestling / Tennis કુસ્તી / ટેનિસ	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO2, PO4 and PO12	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Wrestling / Tennis કુસ્તી / ટેનિસ 2 ક્રેડીટ			
			કલાક
કુસ્તી	- કુસ્તીના મેદાનનું માપન કૌશલ્યો (કલાજંગ, ઘોબી પછાડ, સવારી, બેઠી ટાંગ, ખડી ટાંગ, ખડા દશરંગ, બેઠા દશરંગ. રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય		60
	ડ્રાઈવ - એલિમેન્ટરી ડ્રાઈવ, ફલાઈંગ ડ્રાઈવ બ્લોકિંગ - વન મેન બ્લોક, ટુ મેન બ્લોક રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય		

	ટેનિસ - મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક રેકેટ પક્કડ, સ્ટાન્સ, વનહેન્ડ ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, વનહેન્ડ બેક હેન્ડસ્ટ્રોક, ટુ હેન્ડ ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, ટુ હેન્ડ બેક હેન્ડ સ્ટ્રોક, લોબ સ્ટ્રોક, ડ્રોપ સ્ટ્રોક, સ્મેશ, જમ્પ સ્મેશ, ચોપ, ફૂટવર્ક, સર્વિસ - સાઈડ આર્મ, ફ્રન્ટ સર્વિસ રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)	

बी.पी.ई.एस. सेमेस्टर - 6	AEC029	Ability Enhancement Course योग्यता विकासना विषय -Hindi हिन्दी	इरिजियात
PO's Aligned PO9, PO10 and PO11		क्रेडिट 2	: क्लास 30
सीखने के परिणाम:			
राष्ट्रीय शिक्षा नीति के तहत चार वर्षीय बी.ए. ऑनर्स पाठ्यक्रम में एबिलिटी इन्हेंसमेंट कोर्स विषयक प्रस्तुत प्रश्नपत्र हिंदी भाषा अध्यापनार्थ समाहित किया गया है। स्नातक स्तर के विद्यार्थियों के लिए यह आवश्यक है कि वे किसी ऐसे एबिलिटी इन्हेंसमेंट कोर्स (Ability Enhancement Course) (AEC) की भी जानकारी प्राप्त करें, जिससे उनका चिंतन और सर्जन विषयक दृष्टिकोण व्यापक हो; साथ ही, साहित्य विशेष के संदर्भ में उनकी दृष्टि व्यापक भी हो। इस प्रश्नपत्र के अंतर्गत एबिलिटी इन्हेंसमेंट कोर्स के रूप में हिंदी भाषा का विशेष अध्ययन समाहित किया गया है।			
शिक्षा शास्त्र, शिक्षण विधियाँ और शैक्षिक उपकरण			
1. चर्चा विधि 2. अवलोकन (निरीक्षण) विधि 3. कार्यशाला विधि 4. सेमिनार पद्धति 5. व्याख्यान विधि 6. यात्रा-पर्यटन विधि 7. स्वाध्याय पद्धति 8. परियोजना पद्धति 9. मिश्रित विधि 10. ब्लैक बोर्ड एवं चॉक का प्रयोग कर सीधा शिक्षण 11. सूचना संचार प्रौद्योगिकी का उपयोग 12. मल्टीमीडिया का उपयोग			
इकाई के अनुसार विस्तृत पाठ्यक्रम			
			घंटे
			१०
इकाई १	1.1	हिंदी भाषा का स्वरूप	
	1.1.1	खड़ी बोली हिंदी के विकास में फोर्ट विलियम कॉलेज की भूमिका	
	1.1.2	भारतेंदुकालीन हिंदी का स्वरूप	
	1.1.3	द्विवेदीकालीन हिंदी का स्वरूप	
	1.1.4	स्वातंत्र्योत्तरकालीन हिंदी का स्वरूप	
	1.2	राष्ट्रभाषा और राजभाषा के रूप में हिंदी का विकास	

	1.2 देवनागरी वर्तनी और अंकों का मानकीकरण 1.3 मानक देवनागरी वर्तनी और अंक 1.4 देवनागरी वर्तनी और अंकों का विभिन्न भाषाओं में उपयोग	
इकाई २	2.1 पर्यायवाची और समानार्थक शब्द 2.2 विलोमार्थक शब्द 2.3 अनेकार्थक शब्द 2.4 अनेक शब्दों के स्थान पर एक शब्द 2.5 तत्सम, तद्भव, देशज, विदेशी, अज्ञातव्युत्पत्तिक, संकर और पारिभाषिक शब्द 2.6 मुहावरे और लोकोक्तियाँ	१०
इकाई ३	3.1 सारांश की विशेषताएँ संतुलित आकार, विचारों की शुद्धता, आत्म भाषा-शैली का प्रयोग, प्रभावात्मकता, स्वतः पूर्णता, सुसंबद्धता, भाषागत परिवर्तन 3.2 सारांश लेखन के विषयगत निर्देश मूल अवतरण का वाचन, मुख्य विचारों का चयन एवं रेखांकन, सारांश का प्रूप लेखन, मूल अवतरण तथा सारांश के आकार निरीक्षण, भाषा परिष्कार, शीर्षकांकन, सारांश लेखन 3.3 सारांश लेखन हेतु कुछ आवश्यक निर्देश 3.4 सारांश लेखन का अभ्यास	१०
मूल्यांकन पद्धति		
आंतरिक (20 गुण)	असेसमेंट (5 गुण) सेमिनार/ ट्यूटोरीयल/ जूथचर्या / क्षेत्रकार्य (5 गुण) आंतरिक सैद्धांतिक परीक्षा (10 गुण)	
बाह्य (30 गुण)	बाह्य सैद्धांतिक परीक्षा (30 गुण)	
संदर्भ ग्रन्थ		
भाषा विज्ञान, डॉ. राम गोपाल सिंह आधुनिक हिंदी व्याकरण, डॉ. राम गोपाल सिंह जनसंचार माध्यम और अनुवाद, डॉ. राम गोपाल सिंह प्रयोजनमूलक हिंदी, डॉ. राम गोपाल सिंह हिंदी में मीडिया लेखन और अनुवाद, डॉ. राम गोपाल सिंह विश्व की भाषाओं का वर्गीकरण, डॉ. राम गोपाल सिंह सामान्य हिंदी, डॉ. सभापति मिश्र व्यावहारिक हिंदी, डॉ. भोलानाथ तिवारी राजभाषा एवं प्रयोजनमूलक हिंदी, डॉ. राम गोपाल सिंह, साहित्य संस्थान, गाजियाबाद पत्रकारिता प्रशिक्षण, डॉ. राम गोपाल सिंह, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 6	VAC028	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો Intramural participation, organization and competition આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2 and PO4, PO12		ક્રેડીટ 1 : કલાક 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
• મેદાન અંકન કરતાં શીખે • રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે • રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે • રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે • સ્પર્ધાનું પૂર્વ આયોજન કરતાં શીખે • રમતનું સંપૂર્ણ આયોજન અને વ્યવસ્થાપન કરતાં શીખે • રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 4. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 5. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 6. મિશ્ર પદ્ધતિ 7. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 8. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 9. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
વિગતવાર અભ્યાસક્રમ આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન			કલાક
			30
• સ્પર્ધા પૂર્વે આયોજન • રમતનું કલીનીક (રમતનું મેદાન, નિયમો અને પંચકાર્ય વિશેની જાણકારી) • મેદાન અંકન • અન્ય વ્યવસ્થાઓ			

• મેદાન આયોજન • મેદાન સફાઈ, સુશોભન તથા મેદાનના સાધનોની વ્યવસ્થા • સ્પર્ધા આયોજન • સ્પર્ધાના ઉદ્ઘાટનથી સ્પર્ધાની પૂર્ણાહુતિ સુધીનું તમામ આયોજન • રમતમાં ભાગીદારી • જુદી જુદી રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી • પંચકાર્ય • જુદી જુદી રમતોમાં પંચકાર્યની જવાબદારી તથા ભાગીદારી	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક મૂલ્યાંકન (25 ગુણ)

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત સ્નાતક (બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -7

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPES701	સંશોધન પદ્ધતિઓ - Research Methodology	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES702	કસોટી, માપન અને મુલ્યાંકન - Test, Measurement and Evaluation	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES703	શારીરિક શિક્ષણમાં આંકડાશાસ્ત્ર - Statistics in Physical Education	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPES704	સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ - Health Education	પ્રાયોગિક	60	4	40	60	100
2	Minor ગૌણ વિષય	BPES705P	હોકી - Hockey	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		BPES706P	નેટબોલ - Netball	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					390	20	200	300	500

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -7	BPES701	Major (Core) મુખ્ય વિષય Research Methodology સંશોધન પદ્ધતિઓ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO11 and PO12		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
સંશોધન પ્રક્રિયાની સમજ ઉભી થાય. સંશોધનના માળખાની પાયાની બાબતો વિશે સમજ ઉભી થાય. યોગ્ય સંશોધન વિષયોને ઓળખાની અને પસંદ કરવાની સમજ વિકસિત થાય. સંશોધન સમસ્યા અંગે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. સંશોધન નમૂનાનો અર્થ, પ્રકારો અને મહત્વ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. માહિતી પ્રાપ્તિના ઉપકરણો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. સંશોધન પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. સંશોધન અહેવાલ, દરખાસ્ત અને ટુંકસાર બનાવવા અંગેનું પ્રાયોગિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. ક્ષેત્ર મુલાકાત (ફિલ્ડ) પદ્ધતિ 2. કેસ સ્ટડી પદ્ધતિ 3. સીમ્પોઝયમ પદ્ધતિ 4. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 5. ચર્ચા પદ્ધતિ 6. વર્કશોપ પદ્ધતિ 7. સેમિનાર પદ્ધતિ 8. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 9. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 10. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 11. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ 12. મિશ્ર પદ્ધતિ 13. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 14. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 15. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12

એકમ 1	શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકૃતિ શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધનનું મહત્વ શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન ક્ષેત્રો શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધનના પ્રકારો	
		12
એકમ 2	સમસ્યાના અર્થ, વ્યાખ્યા, સમસ્યા પ્રાપ્તિના સ્ત્રોત સમસ્યા પસંદગીના ધોરણો સંબંધિત સાહિત્યનું અધ્યયન અને તેના પ્રકારો	
		12
એકમ 3	નમૂનાનો અર્થ, વ્યાખ્યા, લક્ષણો અને પ્રકાર નમૂનાનું મહત્વ, સંશોધન ઉપકરણનો અર્થ, ઉપકરણની વિશેષતાઓ, અવલોકન, પ્રશ્નાવલિ મુલાકાત. ઉત્કલ્પનાનો અર્થ, રચના અને પ્રકારો.	
		12
એકમ 4	સંશોધન પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા ઐતિહાસિક સંશોધનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, મહત્વ, પ્રાથમિક સંદર્ભસ્થાનો અને ગૌણસંદર્ભ સ્થાનો આંતરિક વિવેચન અને બાહ્ય વિવેચન વર્ણનાત્મક / સર્વેક્ષણ સંશોધન, અભ્યાસનો અર્થ વ્યાખ્યા, અગત્યતા પ્રાયોગિક સંશોધનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, જરૂરીયાત, યોજના અને પ્રાયોગિક રચનાઓ. વ્યક્તિ અભ્યાસનો અર્થ અને સમજૂતી	
		12
એકમ 5	સંશોધન અહેવાલ લેખન / સંશોધન ઢાંચો સંશોધન પ્રસ્તાવના અથવા દરખાસ્ત તથા સંશોધન લેખન સંશોધન પેપર લેખન અને ઢાંચો	
		12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
પટેલ, આત્મારામ જી. સોલંકી, દેવેન્દ્રસિંહ બી., શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ, અમદાવાદ: ભારત ઈન્સ્ટિટ્યુટ, 1997.		

પારેખ, સુરેશ સી., દિક્ષીત એસ. કે., મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધનોમાં આંકડાશાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા, જૂનાગઢ: ચંપા પ્રકાશન, 1995.

ક્લાર્ક, એચ. હેરિસન, રિસર્ચ પ્રોસેસ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન હેલ્થ એન્ડ એજ્યુકેશન રિક્રીએશન, ન્યુજર્સી: પ્રિન્ટર્સ, 2007.

ચનિયારા, એન. જે., કાસુન્દ્રા, પી. એમ. અને સાવલિયા, જગદીશ કે., સંશોધન અહેવાલ, અમદાવાદ: ઓમ પ્રિન્ટર્સ, 2009.

મદન, , મેથોલોડોલોજી ઓફ રિસર્ચ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ, ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલીટીન, 1987.

ઉચાટ, દિનેશચંદ્ર એ., સંશોધન સમસ્યા પસંદગીના સૈદ્ધાંતિક અને વ્યવહારુ આધારો, રાજકોટ: પારસ પ્રકાશન, 1997.

થોમસ, જેરી આર., નેશનલ જે. કે. કે. રિસર્ચ મેથડ્સ ઈન ફિઝિકલ એક્ટિવિટી, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઈનેટીકલ, 1996.

ઉચાટ, ડી. એ., સંશોધન વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓ, રાજકોટ: અમીનમાર્ગ, શાંત, 2004

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -7	BPES702	Major (Core) મુખ્ય વિષય Test, Measurement and Evaluation કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO4 and PO5		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકન સંબંધિત ખ્યાલો વિકસાવવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. વિવિધ રમતોમાં વ્યક્તિની શારીરિક ક્ષમતા અને શારીરિક પ્રદર્શન / શારીરિક દેખાવનું વિશ્લેષણ કરવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, જરૂરિયાત અને અદ્યતન પ્રવાહો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. લેખિત અને મનોગત્યાત્મક કસોટીઓ તેમજ પસંદગીના ધોરણોની માહિતી પ્રાપ્ત થાય. કસોટી સંચાલન પ્રક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. શારીરિક, ગત્યાત્મક, રૂઢિરાખિસરણ, બળ અને રમત કૌશલ્ય કસોટીઓની પ્રાયોગિક અને સૈધ્ધાંતિક જાણકારી પ્રાપ્ત થાય.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	- કસોટી, માપન અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને જરૂરિયાત માપન અને મૂલ્યાંકનના અદ્યતન પ્રવાહો.		12
			12

એકમ 2	• કસોટીનું વર્ગીકરણ, (1) લેખિત કસોટીઓ: જ્ઞાનાત્મક કસોટી, સામાજિક વર્ગીકરણ કસોટીઓ (2) મનોગત્યાત્મક કસોટીઓ: શારીરિક દેખાવની કસોટીઓ • કસોટી પસંદગીના ધોરણો (1) ટેકનિકલ ધોરણો-(હેતુલક્ષિતા, વિશ્વસનીયતા, પ્રમાણભૂતતા, માપદંડ ધોરણો) (2) વ્યવહારુ ધોરણો - વહિવટી બાબતો (નાણાં, સમય, સાધનોની ઉપયોગીતા) - વિકાસ લક્ષી મૂલ્યો (શારીરિક, માનસિક અને સામાજિક) • કસોટી સંચાલન પ્રક્રિયા (1) પૂર્વ આયોજન, (2) કસોટી દરમિયાનની કામગીરી - કસોટી પછીની કામગીરી	
એકમ 3	• શારીરિક યોગ્યતા અને ગત્યાત્મક યોગ્યતાની કસોટીઓ (1) આહપર યુવા શારીરિક યોગ્યતા કસોટી (2) ઓરેગન ગત્યાત્મક યોગ્યતા કસોટી (3) ઈન્ડિયાના ગત્યાત્મક યોગ્યતા કસોટી (4) રાષ્ટ્રીય યુવા શારીરિક યોગ્યતા કસોટી • સામાન્ય ગત્યાત્મક શક્તિ કસોટીઓ (1) બેરો સામાન્ય ગત્યાત્મક શક્તિ કસોટી (2) ન્યુટનની કસોટી (3) જોન્સન કસોટી લાર્સનની કસોટી	12
એકમ 4	• રૂધિરાભિસરણ અને બળ માપન કસોટી (1) હાવર્ડ સ્ટેપ કસોટી (2) ફૂપરની 12 મિનિટની દોડ-ચાલ કસોટી (3) બાલ્કે ટ્રેડમિલ કસોટી (4) રોજર્સ બળ માપન કસોટી (5) કોસ-વેબર બળ માપન કસોટી (6) સાર્જન્ટની બળ માપન કસોટી	12

એકમ 5	• રમત કૌશલ્યની કસોટી (1) બેડમિન્ટન - લોકહાર્ટ અને મેકફેર્શન બેડમિન્ટન કસોટી (2) બાસ્કેટબોલ - જોનસન બાસ્કેટબોલ કસોટી (3) હોકી - હરબનસિંઘ હોકી કસોટી (4) ટેનિસ - ડાયર ટેનિસ કસોટી (5) જીમ્નાસ્ટિક્સ - હેમટન જીમ્નાસ્ટિક્સ કસોટી (6) વોલીબોલ - આહપરની વોલીબોલ કસોટી (7) ફૂટબોલ-મેકડોનાલ્ડ સોકર કસોટી	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	1. એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) 2. સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) 3. આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો: • કાસુન્દ્રા, પ્રભુલાલ, પટેલ, કાન્તિભાઈ અને ચૌધરી, રમેશભાઈ, કસોટીઓ, માપન અને મૂલ્યાંકન, બીજી આવૃત્તિ;ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન, 2013. • કંસલ, દેવિન્દ્ર કે., ટેસ્ટ એન્ડ મેઝરમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ એન્ડ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, પ્રથમ આવૃત્તિ, 1996. • ક્લાર્ક. એચ. હેરીશન એન્ડ ક્લાર્ક ડેવિડ એચ., એપ્લિકેશન એન્ડ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સિક્કથ એડિશન, 1987. • જોનસન, બેરી એલ., એન્ડ નેલ્સન જેક કે., પ્રેક્ટિકલ મેઝરમેન્ટ ફોર ઈવેલ્યુએશન ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સેકન્ડ એડિશન; 1974. • બોરોઉ હેરોલ્ડ એમ. એન્ડ મેકગી રોઝમસ, એ પ્રેક્ટિકલ એપ્રોચ ટુ મેઝરમેન્ટ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, 1979.		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -7	BPES703	Major (Core) મુખ્ય વિષય Statistics in Physical Education શારીરિક શિક્ષણમાં આંકડાશાસ્ત્ર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO9, PO10 and PO11		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા સ્વરૂપ અને અગત્યતા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. આવૃત્તિ વિતરણ રચના, આલેખો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. પ્રસારમાન અને સહસંબંધાંક વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. ટી ગુણોત્તર, વિચરણ અને સહવિચરણ, કાઈસ્કવેર વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. આંકડાશાસ્ત્રમાં કોમ્પ્યુટરની અગત્યતાની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. માહિતી કેવી રીતે ગોઠવવી અને રજૂ કરવી તેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. વિવિધ આંકડાકીય પદ્ધતિઓનો વ્યાપક અને યોગ્ય ઉપયોગની સમજ વિકસિત થાય.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			12
એકમ 1	• આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ, વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ અને અગત્યતા		
			12
એકમ 2	આવૃત્તિ વિતરણ - પ્રાપ્તાંક, શ્રેણીના પ્રકાર, આવૃત્તિ વિતરણ રચના		

	આલેખનો અર્થ, વ્યાખ્યા, ઉપયોગિતા અને પ્રકારો મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપો: અવર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યક વર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યક, મધ્યકનાં લાભ અને ગેરલાભ અવર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યસ્થ , વર્ગીકૃત માહિતીનો મધ્યસ્થ, મધ્યસ્થનાં લાભ અને ગેરલાભ અવર્ગીકૃત માહિતીનો બહુલક વર્ગીકૃત માહિતીનો બહુલક, બહુલકનાં લાભ અને ગેરલાભ ચતુર્થકો, દશાંશકો અને શતાંશકો	
		12
એકમ 3	પ્રસારમાનનાં માપો: વિસ્તાર, સરેરાશ વિચલન, ચતુર્થક વિચલન, પ્રમાણિત વિચલન	
		12
એકમ 4	સહસંબંધાક (1) સ્પીયરમેન (ગુણનપ્રધાન)ની રીત (2) ક્રમાંક સહ સંબંધની રીત (3) X^2 (કાઈ સ્કવેર)	
એકમ 5	ટી-ગુણોત્તર, (સ્વતંત્ર - ટી કસોટી, પરતંત્ર ટી કસોટી) વિચરણ પૃથક્કરણ સહવિચરણ પૃથક્કરણ આકાશાસ્ટ્રમાં કોમ્પ્યુટરની ઉપયોગિતા	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	1. એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) 2. સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) 3. આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
પારેખ, ભગવાનલાલ ઉ. ત્રિવેદી, મનુભાઈ દ., શિક્ષણમાં આંકડાશાસ્ત્ર, અમદાવાદ: યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, 1994. પટેલ, આત્મારામ જે. સોલંકી, દેવેન્દ્રસિંહ બી., શારીરિક શિક્ષણમાં સંશોધન પદ્ધતિઓ, અમદાવાદ: ભારત ઈન્સ્ટિટ્યુટ, 1997.		

- પારેખ, સુરેશ સી., દિક્ષીત એસ. કે., મનોવૈજ્ઞાનિક સંશોધનોમાં આંકડાશાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા, જૂનાગઢ: ચંપા પ્રકાશન, 1995.
- પારેખ, સુરેશ સી., અપ્રચલિત આંકડાશાસ્ત્ર, જૂનાગઢ: ગુજરાત રાજ્ય, 1998.
- વર્મા, પ્રકાશ જે., એ ટેક્સ બુક ઓફ સ્પોર્ટ્સ સ્ટેટિસ્ટિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ ફિઝિકલ સ્પોર્ટ્સ, ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલિટીન, 1986.
- ક્લાર્ક, એચ. હેરિસન, રિસર્ચ પ્રોસેસ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન હેલ્થ એન્ડ એજ્યુકેશન રિક્રીએશન, ન્યુજર્સી: પ્રિન્ટર્સ, 2007.

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -7	BPES704	Major (Core) મુખ્ય વિષય Health Education સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO4 and PO5		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
શારીરિક યોગ્યતા અને સુખાકારી દ્વારા સંપૂર્ણ / સાફલ્યવાદી સ્વાસ્થ્યના ખ્યાલનું મૂલ્યાંકન થાય. આરોગ્ય શિક્ષણનો અર્થ, હેતુ, પદ્ધતિ અને આરોગ્ય સુધારવા માટેના વિવિધ પરિબલો વિશે જાણ થાય. જુદા-જુદા રોગો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત થાય. શાખાની આરોગ્ય સેવાઓ વિશે જાણકારી મેળવાય. પર્યાવરણનો અર્થ, મહત્વ, પ્રકારો અને પર્યાવરણને અસર કરતા પરિબલો વિશે જાણ થાય. પર્યાવરણ પ્રદુષણના પ્રકારો વિશે જાણ થાય.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	આરોગ્ય શિક્ષણ, આરોગ્ય શિક્ષણનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, આરોગ્ય શિક્ષણનો		12

	ધ્યેય, હેતુઓ,	
એકમ 2	આરોગ્ય શિક્ષણ આપવા માટેની પદ્ધતિ, આરોગ્ય શિક્ષણ પામેલી વ્યક્તિઓના લક્ષણો, વ્યક્તિગત આરોગ્ય સુધારવા માટેના વિવિધ પરિબલો.	12
એકમ 3	આરોગ્ય સમસ્યા ચેપી રોગ હવા મારફતે ફેલાતા રોગો-શર્ટી, ફ્લુ, શીતળા અને ક્ષય	12
એકમ 4	પાણી મારફતે ફેલાતા રોગો - કોલેરા, કમળો અને મરડો જંતુ મારફતે ફેલાતા રોગો – ટાઈફોઈડ, મેલેરિયા, ધનુરવા અને પ્લેગ સંસર્ગ રોગો - દાદર, ખસ અને એઈઝ્સ	12
એકમ 5	શાળાની આરોગ્ય સેવાઓ (બાબતો) શાળામાં સ્વાસ્થ્ય સેવાઓના ધ્યેયો શાળાઓમાં સ્વાસ્થ્ય સેવાઓની આવશ્યકતા શાળામાં શારીરિક તંદુરસ્તીનું નિરીક્ષણ	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
બી. એ. પ્રજાપતિ અને અન્ય, માનવ શરીર અને વ્યાયામ, ગુજરાત રાજ્ય પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર. હરિભાઈ પટેલ અને અન્ય, શરીર રચના વ્યાયામ સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, 2006. પ્રદ્યુમન આર. ભટ્ટ, શરીર વિજ્ઞાન-આરોગ્ય શાસ્ત્ર અને રમત વિજ્ઞાન, ધવલ પ્રકાશન, અમદાવાદ.		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 7	BPES705P	Minor ગૌણ વિષય Hockey હોકી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO10 and PO11	કેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Hockey			
હોકી			
2 કેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક પક્કડ, હિટીંગ, સ્પેલિંગ, ડ્રિબલિંગ, પુશ, ક્લિક, સ્કુપ, ડોઝિંગ, રીવર્સ હીટ, કોર્નર, પેનલ્ટી કોર્નર, હીટઈન પુશ ઈન, પેનલ્ટી સ્ટ્રોક			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 7	BPES706P	Minor ગૌણ વિષય Netball નેટબોલ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO8, PO9, PO10 and PO11	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Netball			
નેટબોલ			
2 ક્રેડીટ			
			કલાક
મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક કેચિંગ, વન હેન્ડેડ, ટુ હેન્ડેડ થ્રોઈંગ/પાસીંગ: વન હેન્ડેડ સોલ્ડર પાસ, વન હેન્ડેડ આર્મ પાસ, વન હેન્ડેડ બાઉન્સ પાસ, વન હેન્ડેડ લોબ પાસ, ટુ હેન્ડેડ પુશ પાસ, ટુ હેન્ડેડ ઓવર હેડ પાસ, ટુ હેન્ડેડ બાઉન્સ પાસ ફૂટવર્ક: લેન્ડિંગ ઓન વન ફૂટ, લેન્ડિંગ ઓન ટુ ફૂટ, પીવોટ શૂટિંગ: વન હેન્ડ, ટુ હેન્ડ, ફોરવર્ડ સ્ટેપ શોટ, બેકવર્ડ સ્ટેપ શોટ બ્લોકીંગ: ઈન્સાઈડ ધી સર્કલ, આઉટ સાઈડ ધી સર્કલ			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

(બી.પી.ઇ.એસ) સત્ર -8	BPES801	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Psychology રમત મનોવિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO9, PO10 and PO11		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
શારીરિક શિક્ષણ અને રમતમાં શ્રેષ્ઠ દેખાવ માટે મનોવિજ્ઞાનની વિભાવના / ખ્યાલની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. મનોવિજ્ઞાન અને રમત મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ અને અગત્યતા વિશે જાણ થાય. માનવી વ્યવહાર અને મનોવિજ્ઞાનની સમજ કેળવાય. પ્રેરણાનો અર્થ અને શારીરિક શિક્ષણમાં પ્રેરણાની ભૂમિકા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ અને તફાવત વિશે જાણ થાય. શિખવાના નિયમોનું ઉપયોજન પ્રાપ્ત થાય. શારીરિક પ્રવૃત્તિમાં જ્ઞાનાત્મક પ્રક્રિયા વિશેની માહિતી પ્રાપ્ત થાય.			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ 1	મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને શાખાઓ		12

	શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ રમત મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષક, રાહબર અને ખેલાડીઓ માટે રમત મનોવિજ્ઞાનની અગત્યતા ભારતમાં રમત મનોવિજ્ઞાનનો વિકાસ રમત દેખાવને અસર કરતા મનોવૈજ્ઞાનિક પરિબલો	
એકમ 2	માનવી વ્યવહાર અને મનોવિજ્ઞાન વ્યવહારનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર અને પ્રક્રિયા વ્યવહારની માનસિક પ્રક્રિયા વૈયક્તિક ભિન્નતાનો અર્થ, સ્વરૂપ અને કારણો શારીરિક શિક્ષણના શિક્ષક માટે વૈયક્તિક ભિન્નતાનું મહત્વ વારસો અને વાતાવરણનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ વારસો અને વાતાવરણનું વ્યક્તિત્વ ઘડતરમાં સાપેક્ષિક મહત્વ	12
એકમ 3	પ્રેરણાનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને પ્રકાર શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ શીખવામાં પ્રેરણાની ભૂમિકા સંવેગનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને પ્રકાર શારીરિક શિક્ષણ અને રમતો દ્વારા સંવેગ નિયંત્રણ	12
એકમ 4	વૃદ્ધિ અને વિકાસ વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, બંનેનો તફાવત, શારીરિક શિક્ષણમાં મહત્વ શિખવાનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને પ્રકૃતિ થોર્નડાઈકના શિખવાના નિયમોની કૌશલ્ય શિક્ષણમાં અગત્યતા	12
એકમ 5	શારીરિક પ્રવૃત્તિમાં જ્ઞાનાત્મક પ્રક્રિયા - સંવેદના, પ્રત્યક્ષીકરણ, સ્મૃતિ અને ધ્યાન અર્થ અને વ્યાખ્યા રમતોમાં જ્ઞાનાત્મક પ્રક્રિયાઓની અગત્યતા	12

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક (40 ગુણ)	1. એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) 2. સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) 3. આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)
બાહ્ય (60 ગુણ)	1. બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)
સંદર્ભગ્રંથો:	
1. અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક એક અભિયાન લુધીયાણા કલ્યાણી પબ્લિશર્સ 2004 2. કમલેશ એમ. એલ., સાયકોલોજી ઇન ફિજીકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ, ન્યુ દિલ્હી મેટ્રોપોલીટન બુક કંપની 1998 3. કમલેશ મદન વ્યાયામ એવમ ક્રિડા મનોવિજ્ઞાન ન્યુ દિલ્હી મેટ્રોપોલીટન બુક કંપની 1998 4. પાઠક પી.ડી., શિક્ષા મનોવિજ્ઞાન, અમદાવાદ યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય 1991 5. પટેલ આત્મારામ, સોલંકી દેવેન્દ્રસિંહ, રમત મનોવિજ્ઞાન અમદાવાદ ભારત પ્રકાશન 1997 6. દવે શાસ્ત્રી જયેન્દ્ર અને બીજા શિક્ષણની મનોવિજ્ઞાનિક આધારશિલા ચોથી આવૃત્તિ અમદાવાદ બી.એસ. શાહ પ્રકાશન 1986 7. લીટીલ ફીલ એડમ્સ, શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન, 1979. 8. કેટી બી. જી., સાઈકોલોજી ઇન કોન્ટેમ્પરી સ્પોર્ટ્સ, પ્રેન્ટિસ હોલ, અમેરિકા.	

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 8	BPES802P	Minor ગૌણ વિષય Cricket / Softball ક્રિકેટ / સોફ્ટબોલ (કોઈ પણ એક)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO2, PO4 and PO12	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
• મેદાન અંકન કરતાં શીખે • રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે • રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે • રમતના કૌશલ્યો શીખે • રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિક પદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. પ્રાયોગિક પદ્ધતિ 7. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 8. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Cricket / Softball			
ક્રિકેટ / સોફ્ટબોલ			
2 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
ક્રિકેટ - ક્રિકેટ રમતનો ઇતિહાસ, મેદાન અંકન, રચના, માપનન અને સાધન સુવિધાઓ ક્રિકેટ રમતનાં વિવિધ કૌશલ્યોનું વિવરણ અને સમજૂતી (બેટિંગ, બોલિંગ, ફિલ્ડિંગ અને વિકેટ કીપિંગ), રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય			60
સોફ્ટબોલ - મેદાનની રચના અને અંકન, રમતનાં સાધન અને સુવિધાઓ રમતનાં મૂળભૂત કૌશલ્યોનું વિવરણ અને સમજૂતી (પીચિંગ, કેચિંગ, હીટિંગ, બન્ટિંગ, થ્રોઈંગ, ફિલ્ડિંગ અને બેઝ રનીંગ), નિયમો અને પંચકાર્ય			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 8	BPES803P	Minor ગૌણ વિષય Aerobics એરોબિક્સ / Malkham મલખમ (કોઈ પણ એક)	વૈકલ્પિક
PO's Aligned PO1, PO2, PO10 and PO12	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ પ્રાયોગિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Aerobics એરોબિક્સ/Malkham મલખમ 2 ક્રેડીટ			
			કલાક
એરોબિક્સ			60
પ્રાચીન અને અર્વાચીન એરોબિક્સ, રાસ, ગરબા, પંચિયા અને ટિંગલ			
મલખમ			
સાદી ઉડી, સ્કન્ધ ઉડી, દાં હથી, બગલ ઉડી, નરેલ ઉડી, તાડાસન, સલામી, બંદર ઉડી, દશાંગ ઉડી, હનુમાન પકડ			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.ઈ.એસ. સેમેસ્ટર - 8	BPES804	Dissertation નિબંધ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3, PO4, PO14 and PO15	ક્રેડીટ - 12	કલાક - 360	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
• સંશોધન પ્રક્રિયાની સમજ મેળવે. • સંશોધનના માળખાની પાયાની બાબતો વિશે સમજ કેળવે. • યોગ્ય સંશોધન વિષયોને ઓળખવાની અને પસંદ કરવાની સમજ કેળવે. • સંશોધન સમસ્યા અંગે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સંશોધન નમૂનાનો અર્થ, પ્રકારો અને મહત્વ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • માહિતી પ્રાપ્તિના ઉપકરણો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સંશોધન પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • સંશોધન અહેવાલ, દરખાસ્ત અને ટુંકસાર બનાવવા અંગેનું પ્રાયોગિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે.			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક મૌખિક પરીક્ષા (120 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય મૌખિક પરીક્ષા (180 ગુણ)		